Musibetlerin Sebepleri

Ve

Kurtuluş Yolu

Ebu Muaz el-Çubukâbâdî

www.darussunne.com

Takdim

Şüphesiz hamd yalnız Allah'adır. O'na hamd eder, O'ndan yardım ve mağfiret dileriz. Nefislerimizin şerlerinden, amellerimizin kötülüklerinden Allah'a sığınırız. Allah'ın hidayet verdiğini kimse saptıramaz. O'nun saptırdığını da kimse doğru yola iletemez. Şehadet ederim ki, Allah'tan başka ibadete layık hak ilâh yoktur. O, bir ve tektir, O'nun ortağı yoktur. Yine şehadet ederim ki, Muhammed Allah'ın kulu ve Rasûlüdür.

يَاأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ حَقَّ تُقَاتِهِ وَلَا تَمُوتُنَّ إِلَّا وَأَنْتُمْ مُسْلِمُونَ

"**Ey iman edenler! Allah'tan nasıl korkmak gerekirse öyle korkun ve siz ancak Müslümanlar olarak ölünüz."** (Al-i İmran; 102)

يَاأَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمُ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ

وَخَلَقَ مِنْهَا زَوْجَهَا وَبَثَّ مِنْهُمَا رِجَالًا كَثِيرًا وَنِسَاءً وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي تَسَاءَلُونَ بِهِ وَالْأَرْحَامَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَيْكُمْ رَقِيبًا

"Ey insanlar! Sizi tek bir candan yaratan ve ondan da eşini var eden, her ikisinden birçok erkek ve kadın türeten Rabbinizden korkun. Kendisi adına birbirinizden dileklerde bulunduğunuz Allah'tan ve akrabalık bağlarını kesmekten de sakının. Şüphesiz Allah üzerinizde tam bir gözetleyicidir." (en-Nisâ; 1)

يَاأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَقُولُوا قَوْلًا سَدِيدًا * يُصْلِحْ لَكُمْ أَعْمَالَكُمْ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَمَنْ يُطِعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَقَدْ فَازَ فَوْزًا عَظِيمًا

"Ey iman edenler! Allah'tan korkun ve dosdoğru söz söyleyin. O da amellerinizi lehinize olmak üzere düzeltsin, günahlarınızı da mağfiret etsin. Kim Allah'a ve Rasûlüne itaat ederse büyük bir kurtuluşla kurtulmuş olur." (el-Ahzâb; 70-71)

Bundan sonra, Şüphesiz sözlerin en güzeli Allah'ın Kelam'ı, yolların en hayırlısı Muhammed Sallallahu aleyhi ve sellem'in yoludur. İşlerin en kötüsü sonradan çıkarılanlarıdır. Her sonradan çıkarılan şey bid'attir ve her bid'at sapıklıktır. Her sapıklık da ateştedir.

Muhakkak ki Allah kullarına zulmedici değildir. Müslümanların bugün düçar oldukları zillet ve musibetler, kendi

elleriyle işledikleri sebebiyledir.

Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

ظَهَرَ الْفَسَادُ فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ بِمَا كَسَبَتْ أَيْدِي النَّاسِ لِيُذِيقَهُمْ بَعْضَ الَّذِي عَمِلُوا لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ

"**Yaptıklarının bir kısmını tatmaları için, insanların bizzat kendi işledikleri yüzünden karada ve denizde fesat ortaya çıktı. Umulur ki dönerler**." (Rum 41)

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ رُسُلًا إِلَى قَوْمِهِمْ فَجَاءُوهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ فَانْتَقَمْنَا مِنَ الَّذِينَ أَجْرَمُوا وَكَانَ حَقًّا عَلَيْنَا نَصْرُ الْمُؤْمِنِينَ

"**And olsun ki, biz senden önce kendi kavimlerine nice rasuller gönderdik de onlara açık deliller getirdiler. Suç işleyenlerin cezalarını ise hakkıyla vermişizdir. Müminlere yardım etmek de bize düşer**." (Rum 47)

Musibetlerin Sebepleri

Ata b. Ebi Rabah rahimehullah şöyle demiştir:

كُنْتُ عِنْدَ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ، فَأَتَاهُ فَتًى يَسْأَلُهُ عَنْ إِسْدَالِ الْعِمَامَةِ، فَقَالَ ابْنُ عُمَرَ: سَأُخْبِرُكَ عَنْ ذَلِكَ بِعِلْمٍ إِنْ شَاءَ اللَّهُ تَعَالَى، قَالَ: كُنْتُ عَاشِرَ عَشْرَةٍ فِي مَسْجِدِ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: أَبُو بَكْرٍ، وَعُمَرُ، وَعُثْمَانُ، وَعَلِيٌّ، وَابْنُ مَسْعُودٍ، وَابْنُ جَبَلٍ، وَحُذَيْفَةُ، وَابْنُ عَوْفٍ، وَأَبُو سَعِيدٍ الْخُدْرِيُّ، وَأَنَا، فَجَاءَ فَتًى مِنَ الْأَنْصَارِ، فَسَلَّمَ، ثُمَّ جَلَسَ، فَقَالَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، أَيُّ الْمُؤْمِنِينَ أَفْضَلُ؟ فَقَالَ: أَحْسَنُهُمْ خُلُقًا قَالَ: فَأَيُّ الْمُؤْمِنِينَ أَكْيَسُ؟ قَالَ: أَكْثَرُهُمْ لِلْمَوْتِ ذِكْرًا، وَأَحْسَنُهُمُ اسْتِعْدَادًا قَبْلَ أَنْ يَنْزِلَ بِهِ، أُولَئِكَ هُمُ الْأَكْيَاسُ ثُمَّ سَكَتَ الْفَتَى، فَأَقْبَلَ عَلَيْنَا النَّبِيُّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَقَالَ: يَا مَعْشَرَ الْمُهَاجِرِينَ، خِصَالٌ خَمْسٌ إِنِ ابْتُلِيتُمْ بِهِنَّ وَنَزَلْنَ بِكُمْ، وَأَعُوذُ بِاللَّهِ أَنْ تُدْرِكُوهُنَّ: لَمْ تَظْهَرِ الْفَاحِشَةُ فِي قَوْمٍ قَطُّ حَتَّى يُعْلِنُوا بِهَا إِلَّا ظَهَرَ فِيهِمُ الطَّاعُونُ وَالْأَوْجَاعُ الَّتِي لَمْ تَكُنْ

مَضَتْ فِي أَسْلَافِهِمُ الَّذِينَ مَضَوْا، وَلَنْ يَنْقُصُوا الْمِكْيَالَ وَالْمِيزَانَ إِلَّا أُخِذُوا بِالسِّنِينَ، وَشِدَّةِ الْمُؤْنَةِ، وَجَوْرِ السُّلْطَانِ عَلَيْهِمْ، وَلَمْ يَمْنَعُوا زَكَاةَ أَمْوَالِهِمْ إِلَّا مُنِعُوا الْقَطْرَ مِنَ السَّمَاءِ، وَلَوْلَا الْبَهَائِمُ لَمْ يُمْطَرُوا، وَلَنْ يَنْقُضُوا عَهْدَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ إِلَّا سَلَّطَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ عَدُوَّهُمْ، ثُمَّ غَزَوْهُمْ وَأَخَذُوا بَعْضَ مَا كَانَ فِي أَيْدِيهِمْ، وَمَا لَمْ يَحْكُمُوا بِكِتَابِ اللَّهِ إِلَّا جَعَلَ اللَّهُ بِأَسَهُمْ بَيْنَهُمْ، ثُمَّ أَمَرَ عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ عَوْفٍ فَتَجَهَّزَ لِسَرِيَّةٍ بَعَثَهُ عَلَيْهَا، فَأَصْبَحَ قَدِ اعْتَمَّ بِعِمَامَةٍ كَرَابِيسَ سَوْدَاءَ، فَأَتَاهُ النَّبِيُّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، ثُمَّ نَقَضَهَا، فَعَمَّمَهُ وَأَرْسَلَ مِنْ خَلْفِهِ أَرْبَعَ أَصَابِعَ أَوْ نَحْوَهَا، ثُمَّ قَالَ: هَكَذَا يَا ابْنَ عَوْفٍ فَاعْتَمَّ، فَإِنَّهُ أَعْرَفُ وَأَحْسَنُ ثُمَّ أَمَرَ بِلَالًا، فَدَفَعَ إِلَيْهِ اللِّوَاءَ، فَحَمِدَ اللَّهَ، وَصَلَّى عَلَى النَّبِيِّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، ثُمَّ قَالَ: خُذِ ابْنَ عَوْفٍ، فَاغْزُوَا جَمِيعًا فِي سَبِيلِ اللَّهِ، قَاتِلُوا مَنْ كَفَرَ بِاللَّهِ، لَا تَغْدِرُوا، وَلَا تُمَثِّلُوا، فَهَذَا عَهْدُ اللَّهِ وَسُنَّةُ نَبِيِّكُمْ فِيكُمْ

“Adbullah b. Ömer radiyallahu anhuma’nın yanında idim. Bir genç gelerek sarığın ucunu arkadan sarkıtmak hakkında sordu. İbn Ömer radiyallahu anhuma dedi ki:

“İnşaallah bunu sana bir ilimle haber vereceğim. Ben Rasûlullah sallallahu aleyhi ve sellem’in mescidinde on kişinin onuncusu idim: Ebu Bekr, Ömer, Osman, Ali, İbn Mes’ud, İbn Cebel, Huzeyfe, İbn Avf, Ebu Said el-Hudrî ve ben. (Radiyallahu anhum) Ensar’dan bir genç geldi, selam verdi ve oturdu. Dedi ki:

“Ey Allah’ın rasulü! Mü’minlerin en üstünü kimdir?” Rasûlullah sallallahu aleyhi ve sellem buyurdu ki:

“**Ahlakı en güzel olanıdır**.” Genç:

“Mü’minlerin en zekî olanı kimdir?” dedi. Rasûlullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu:

“**Ölümü en çok hatırlayanı ve ölüm gelmeden önce ona en çok hazırlık yapanıdır. İşte bunlar en zekî olanlardır.**” Sonra genç bir müddet sustu. Nebî sallallahu aleyhi ve sellem bize doğru döndü ve buyurdu ki:

“**Ey Muhacirler topluluğu! Beş haslet vardır ki onlarla müptela olacağınız zaman (hiç bir hayır kalmaz). Ben sizlerin buna erişmenizden Allah'a sığınırım:**

1- Bir milletin içinde zina ortaya çıkıp o millet bunu alenî olarak işlediğinde, mutlaka içlerinde taun hastalığı ve onlardan önce gelip geçmiş milletlerde vuku bulmamış hastalıklar yayılır.

2- Ölçü ve tartıyı eksik yapan her millet mutlaka kıtlık, geçim sıkıntısı ve başlarındaki hükümdarın zulmü ile cezalandırılırlar.

3- Mallarının zekâtını vermekten imtina eden her millet mutlaka yağmurdan mahrum edilir ve hayvanlar olmasa

onlara yağmur yağdırılmaz.

4- Allah'ın ahdini ve Rasulünün ahdini (yani düşmanla yaptıkları andlaşmayı) bozan her milletin başına mutlaka Allah kendilerinden olmayan düşmanı musallat eder ve düşman o milletin elindekinin bazısını alır.

5- Allah'ın Kitabı ile hükmetmedikleri zaman (Diğer rivayette: "**İmamları Allah'ın Kitabı ile hükmetmeyip Allah'ın indirdiği hükümlerden işlerine geleni seçerek diğer hükümleri uygulamadıkça**" şeklindedir) **Allah onların azabını kendi aralarında kılar (yani; iç fitne, fesad ve anarşi gibi azaplarla tazib eder)"**

Sonra Rasûlullah sallallahu aleyhi ve sellem Abdurrahman b. Avf radiyallahu anh'ı bir seriyye'ye komutan olarak tayin etti. Abdurrahman b. Avf radiyallahu anh siyah bir sarık sarmış olarak Rasûlullah sallallahu aleyhi ve sellem'e geldi. Onu çözdü ve Rasûlullah sallallahu aleyhi ve sellem onun sarığını kendisi sardı ve dört parmak kadar arkasından sarkıttı. Sonra buyurdu ki:

"**Sarığı işte böyle sar ey İbn Avf! Zira bu daha uygun ve daha güzeldir**." Sonra Bilal radiyallahu anh'e sancağı getirmesini emretti. Sonra Allah'a hamd ve rasulüne salatu selam getirdi. Sonra şöyle buyurdu:

"**Bunu al ey İbn Avf! Hep birlikte Allah yolunda savaşın ve Allah'ı inkâr edenlerle vuruşun. Hıyanet etmeyin ve müsle yapmayın. İşte bunlar Allah'ın ahdi ve nebinizin sünnetidir**."[1]

---

[1] **Hasen**. Hâkim (4/582) Taberânî Evsat (5/61) Taberânî Musnedu'ş-Şamiyyin (1558) İbn Mâce (4019) Ebû Nuaym Hilyetu'l-Evliyâ (8/333)

İbn Abbas radiyallahu anhuma'dan: "Rasûlullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu:

خَمْسٌ بِخَمْسٍ قَالُوا: يَا رَسُولَ اللهِ وَمَا خَمْسٌ بِخَمْسٍ؟ قَالَ: مَا نَقَضَ قَوْمٌ الْعَهْدَ إِلَّا سُلِّطَ عَلَيْهِمْ عَدُوُّهُمْ، وَمَا حَكَمُوا بِغَيْرِ مَا أَنْزَلَ اللهُ إِلَّا فَشَا فِيهِمُ الْفَقْرُ، وَلَا ظَهَرَتْ فِيهِمُ الْفَاحِشَةُ إِلَّا فَشَا فِيهِمُ الْمَوْتُ، وَلَا طَفَّفُوا الْمِكْيَالَ إِلَّا مُنِعُوا النَّبَاتَ وَأُخِذُوا بِالسِّنِينَ، وَلَا مَنَعُوا الزَّكَاةَ إِلَّا حُبِسَ عَنْهُمُ الْقَطْرُ

"**Beş şeye karşı beş şey**!" Dediler ki:

"Ey Allah'ın rasulü! Beş şeye karşı beş şey nedir?" Buyurdu ki:

"**Herhangi bir topluluk anlaşmayı bozarsa mutlaka onlara düşmanları musallat edilir. Allah'ın indirdiklerinden başkasıyla hükmettikleri zaman mutlaka aralarında fakirlik yayılır. Aralarında çirkinlikler açıkça işlenirse mutlaka ölümler yaygınlaşır. Ölçü ve tartıda eksiltme yaptıklarında mutlaka bitkilerden mahrum edilirler ve kıtlığa yakalanırlar.**

Ebu Nuaym Ma'rife (482) Bezzar (12/315) Ru'yani (1423) Deylemi (8209) Beyhakî Şuab (3/197) İbn Asakir Tarih (35/260-61) Mukbil b. Hadi, Delailu'n-Nubuvve (s.418) el-Elbani es-Sahiha (106)

Zekâtı vermediklerinde onlara yağmur verilmez."[2]

Burayde b. Husayb radiyallahu anh'den: "Rasûlullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu:

مَا نَقَضَ قَوْمٌ الْعَهْدَ قَطُّ، إِلَّا كَانَ الْقَتْلُ بَيْنَهُمْ، وَلَا ظَهَرَتِ الْفَاحِشَةُ فِي قَوْمٍ قَطُّ، إِلَّا سَلَّطَ اللَّهُ عَلَيْهِمُ الْمَوْتَ، وَلَا مَنَعَ قَوْمٌ الزَّكَاةَ، إِلَّا حَبَسَ اللَّهُ عَنْهُمُ الْقَطْرَ

"**Bir topluluk anlaşmayı bozduğunda mutlaka aralarında öldürmeler olur. Bir toplulukta fuhuş (çirkinlikler) ortaya çıktığında mutlaka Allah onlara ölümü musallat eder. Bir topluluk zekâtı vermediklerinde mutlaka Allah onları yağmurdan mahrum eder.**"[3]

Burayde radiyallahu anh, İbn Abbas radiyallahu anhuma'dan rivayet ediyor:

مَا نَقَضَ قَوْمٌ الْعَهْدَ قَطُّ إِلَّا سَلَّطَ اللهُ عَلَيْهِمْ عَدُوَّهُمْ، وَلَا فَشَتِ الْفَاحِشَةُ فِي قَوْمٍ إِلَّا أَخَذَهُمُ اللهُ بِالْمَوْتِ، وَمَا طَفَّفَ قَوْمٌ الْمِيزَانَ إِلَّا أَخَذَهُمُ اللهُ بِالسِّنِينَ، وَمَا مَنَعَ قَوْمٌ الزَّكَاةَ إِلَّا مَنَعَهُمُ اللهُ

---

[2] **Hasen**. Taberânî (11/45)

[3] **Muslim'in şartına göre hasen**. Hâkim (2/136) Beyhakî (3/346, 9/231) el-Elbani es-Sahiha (107)

الْقَطْرَ مِنَ السَّمَاءِ، وَمَا جَارَ قَوْمٌ فِي حُكْمٍ إِلَّا كَانَ الْبَأْسُ بَيْنَهُمْ، أَظُنُّهُ قَالَ: وَالْقَتْلُ

"**Bir topluluk anlaşmayı bozduğunda mutlaka Allah onlara düşmanlarını musallat eder. Bir toplulukta çirkinlikler (fuhuş) ortaya çıktığında mutlaka Allah onları ölümle yakalar. Bir topluluk ölçü ve tartıda eksiltme yaptığında mutlaka Allah onları kıtlıkla yakalar. Bir topluluk zekâtı vermediklerinde mutlaka Allah sema'dan yağmuru engeller. Bir topluluk hüküm hususunda zulmettiklerinde mutlaka azapları kendi aralarında olur**." Burayde dedi ki:

"Zannederim aralarındaki azabın adam öldürmeler olduğunu söyledi."[4]

Yahya b. Said rahimehullah dedi ki: "Bana İbn Abbas radiyallahu anhuma'dan ulaştığına göre o şöyle demiştir:

مَا ظَهَرَ الْغُلُولُ فِي قَوْمٍ قَطُّ إِلَّا أُلْقِيَ فِي قُلُوبِهِمُ الرُّعْبُ، وَلَا فَشَا الزِّنَا فِي قَوْمٍ قَطُّ إِلَّا كَثُرَ فِيهِمُ الْمَوْتُ، وَلَا نَقَصَ قَوْمٌ الْمِكْيَالَ وَالْمِيزَانَ إِلَّا قُطِعَ عَنْهُمُ الرِّزْقُ. وَلَا حَكَمَ قَوْمٌ بِغَيْرِ الْحَقِّ إِلَّا فَشَا فِيهِمُ الدَّمُ. وَلَا خَتَرَ قَوْمٌ بِالْعَهْدِ إِلَّا سَلَّطَ اللَّهُ عَلَيْهِمُ الْعَدُوَّ

[4] **Sahih, hükmen merfu**. Beyhakî (3/347)

“**Bir toplulukta ganimetten çalma ortaya çıkarsa mutlaka kalplerine korku atılır. Bir toplulukta zina yaygınlaşırsa mutlaka aralarında ölümler çoğalır. Bir topluluk ölçü ve tartıda eksiltme yaparsa mutlaka onlardan rızık kesilir. Bir topluluk haktan başkasıyla hükmederse mutlaka aralarında kan dökmeler yaygınlaşır. Bir topluluk anlaşmayı bozarsa mutlaka Allah onlara düşmanlarını musallat eder**.”[5]

[5] Malik Muvatta (2/460)

Faydalar:

Sarık Sarmanın Önemi

1- Sarık sarmak ve ucunu bir miktar sarkıtmak müslümanların ayrıcalıklı alametlerinden olan ve tavsiye edilen bir sünnettir.

Sarık sarmak hakkında Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem'den teşvik varid olmuştur:

İbn Ömer radıyallahu anhuma'dan: Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu:

عَلَيْكُمْ بِالْعَمَائِمِ فَإِنَّهَا سِيمَاءُ الْمَلَائِكَةِ، وَأَرْخُوا لَهَا خَلْفَ ظُهُورِكُمْ

"**Sarıkları sarmalısınız. Zira o meleklerin simâsıdır. Ucunu da arkanızdan sırtınıza sarkıtın**."[6]

---

[6] **Hasen.** Taberani (12/383) İbn Merduye, el-İntika Ale't-Taberani (37) Taberani Mu'cemu'l-Kebir'de *Yahya b. Osman el-Mısrî – Muhammed b. el-Ferac el-Haşimî – İsa b. Yunus – Malik b. Migvel – Nafi – İbn Ömer radıyallahu anhuma* isnadıyla rivayet etmiştir.

* *Yahya b. Osman* saduktur. *Muhammed b. el-Ferac* ise Haşimoğullarının azatlısıdır. İmam Ahmed'in komşusudur. Saduktur. Muslim onunla hüccet getirmiştir. Yahya b. Osman'ın ondan rivayeti sabittir. Muhammed b. el-Ferac'ın da rivayette bulunduğu *İsa b. Yunus*;

Ubâde b. Samit radıyallahu anh'den: Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu:

عَلَيْكُمْ بِالْعَمَائِمِ فَإِنَّهَا سِيمَاءُ الْمَلَائِكَةِ، وَأَرْخُوا لَهَا خَلْفَ ظُهُورِكُمْ

"**Sarıklar sarmalısınız. Zira o meleklerin simâsıdır. Ucunu da arkanızdan sırtınıza sarkıtın**."[7]

Amr b. Hureys'ten gelen hadiste O Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem'i sarığının ucu iki omuzunun arasında olduğu halde hutbe verirken görmüştür.[8]

İbn Ebi İshak es-Sebiî'dir, sikadır. Diğer ravileri güvenilirdir. Bu isnad **hasen**dir.

*Zehebî, İbn Merduye'nin İntika'sında *Muhammed b. el-Ferac*'ın nispesini "*el-Mısrî*" olarak zikretmesi sebebiyle onun meçhul olduğunu zannetmiş ve bu haberin münker olduğuna hükmetmiştir. İbn Hacer ve Şeyh el-Elbani de ona tabi olmuşlardır. Ancak Taberani'nin Mu'cem'inden naklettiğim gibi, Muhammed b. el-Ferac'ın nispesi *el-Haşimî*'dir ve o maruf bir ravidir. Ubade b. Samit radıyallahu anh'den gelen rivayet de bunun şahididir. Zira onu da İsa Yunus, el-Ahvas b. Hakîm yoluyla Halid b. Ma'dan'dan rivayet etmiştir.

[7] **Hasen ligayrihi.** Beyhakî Şuab (5/176) İbn Adiy el-Kamil (2/114) isnadında *el-Ahvas b. el-Hakîm* hafızası bakımından eleştirilmiştir. Yahya b. Said ve başkaları onu sika görmüşlerdir. İbn Ammar: "Salih" demiştir. Darekutni: "Eğer ondan rivayet eden sika birisi ise, rivayetine itibar edilir" demiştir. Bu hadisi el-Ahvas'tan; sika bir ravi olan İsa b. Yunus rivayet etmiştir. Şahit olmaya elverişlidir.

[8] **Sahih.** Muslim (1359)

Aişe radıyallahu anha'dan:

رَأَيْتُ جِبْرِيلَ – عَلَيْهِ السَّلَامُ – عَلَيْهِ عِمَامَةٌ حَمْرَاءُ مُرْخِيَهَا بَيْنَ كَتِفَيْهِ

"Cebrail aleyhi's-selâm'ı omuzlan arasında (ucu) sarkan kırmızı bir sarıkla gördüm."[9]

Aişe radiyallahu anha'dan: "Bir adamın Nebî sallallahu aleyhi ve sellem'e geldiğini gördüm. Üzerinde kırmızı sarık vardı ve ucunu omuzları arasına sarkıtmıştı. Nebî sallallahu aleyhi ve sellem'e onu sorduğumda şöyle buyurdu:

«رَأَيْتِهِ ذَاكَ جِبْرِيلُ عَلَيْهِ الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ»

"**O gördüğün Cibril aleyhi's-selâm idi**."[10]

Suleyman b. Ebi Abdillah dedi ki:

أَدْرَكْتُ الْمُهَاجِرِينَ الْأَوَّلِينَ يَعْتَمُّونَ بِعَمَائِمَ كَرَابِيسَ سُودٍ، وَبِيضٍ، وَحُمْرٍ، وَخُضْرٍ، وَصُفْرٍ، يَضَعُ أَحَدُهُمَا الْعِمَامَةَ عَلَى رَأْسِهِ،

---

[9] **Hasen mevkuf**. Taberani Evsat (5/380) Zubeyr b. Bekkar, Ezvacu'n-Nebi (s.36)

[10] **Hasen**. Hâkim (4/215) Ebu Nuaym Tarihu Esbehan (s.300)

وَيَضَعُ الْقَلَنْسُوَةَ فَوْقَهَا، ثُمَّ يُدِيرُ الْعِمَامَةَ هَكَذَا , يَعْنِي: عَلَى كَوْرِهِ لَا يُخْرِجُهَا مِنْ تَحْتِ ذَقَنِهِ

"İlk muhacirlere yetiştim. Onlar siyah, beyaz, kırmızı, yeşil ve sarı renklerde pamuklu kumaştan sarıklar sarıyorlardı. Onlardan biri sarığını başı üzerine de koyuyor, takke üzerinden de sarıyordu. Sonra şu şekilde doluyor, çenesinin altından çıkarmıyordu."[11]

Soruya İlimle Cevap Vermek

2- Sorulan soruya İbn Ömer radiyallahu anhuma'nın yaptığı gibi delil ile cevap vermek gerekir.

أَفَمَنْ كَانَ عَلَى بَيِّنَةٍ مِنْ رَبِّهِ كَمَنْ زُيِّنَ لَهُ سُوءُ عَمَلِهِ وَاتَّبَعُوا أَهْوَاءَهُمْ

"**Rabbinden apaçık bir delil üzerinde olan kimse, kötü ameli kendisi için süslenilen ve heveslerine uyan kimse gibi olur mu?**" (Muhammed 14)

وَمَنْ أَضَلُّ مِمَّنِ اتَّبَعَ هَوَاهُ بِغَيْرِ هُدًى مِنَ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ لَا

[11] **Sahih mevkuf**. İbn Ebî Şeybe (5/181) İshak b. Rahuye (3/884)

يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ

“**Oysa Allah'tan bir hidayet olmaksızın kendi bâtıl hevesine uyan kimseden daha sapık kim vardır? Allah, zâlim olan kimselere asla hidayet etmez**.” (Kasas 50)

قُلْ هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ

“Eğer sahiden doğru söylüyorsanız delilinizi getirin.” (Bakara 111)

Abdullah b. Amr b. El-Âs radıyallahu anhuma’dan: Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu:

مِنَ اقْتِرَابِ السَّاعَةِ أَنْ تُرْفَعَ الْأَشْرَارُ وَتُوضَعَ الْأَخْيَارُ، وَيُفْتَحَ الْقَوْلُ وَيُخْزَنَ الْعَمَلُ، وَيُقْرَأَ بِالْقَوْمِ الْمُثَنَّاةُ لَيْسَ فِيهِمْ أَحَدٌ يُنْكِرُهَا قِيلَ: وَمَا الْمُثَنَّاةُ؟ قَالَ: مَا اكْتُتِبَتْ سِوَى كِتَابِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ

“**Şerli kimselerin yükselip hayırlı kimselerin alçalması, lafın ortaya çıkıp amelin mahzun olması ve bir topluluğun “mesna” okuyup da ona kimsenin karşı çıkmaması kıyametin yaklaşma alametlerindendir**.” Denildi ki:

“Mesnâ nedir?” şöyle buyurdu:

“**Allah Azze ve Celle’nin kitabı dışında yazdırılan**

kitaplardır”[12]

Muhammed b. Cubeyr b. Mut’im rahimehullah dedi ki: “Muaviye radiyallahu anh kalktı ve Allah’a hamdu sena edip şöyle dedi:

أَمَّا بَعْدُ فَإِنَّهُ بَلَغَنِي أَنَّ رِجَالا مِنْكُمْ يَتَحَدَّثُونَ بِأَحَادِيثَ لَيْسَتْ فِي كِتَابِ اللَّهِ وَلا تُعْرَفُ عَنْ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، أُولَئِكَ جُهَّالُكُمْ

“Bundan sonra. Bana ulaştığında göre sizden bazı kimseler Allah’ın kitabında olmayan ve Rasûlullah sallallahu aleyhi ve sellem’den bilinmeyen sözler konuşuyorlarmış. Onlar cahillerinizdir.”[13]

Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

وَاللَّهُ يَحْكُمُ لَا مُعَقِّبَ لِحُكْمِهِ

“**Allah hükmeder, O’nun hükmünün ardından söz**

---

[12] **Sahih.** Hakim (4/597) Taberani Musnedu’ş-Şamiyyin (482) Darimi (476) el-Elbani es-Sahiha (2821)

[13] **Buhârî ve Muslim’in şartlarına göre sahih**. İbn Bişran Emali (835) Herevi Zemmu’l-Kelam (736) el-Hasen b. Şazan Cüz (38) Yusuf b. Abdilhadi Cem’ul-Cuyuşi ve’d-Desakir (19)

söyleyecek kimse yoktur." (Ra'd 41)

Abdullah b. Amr b. El-Âs radıyallahu anhuma'dan: Nebî sallallahu aleyhi ve sellem'in şöyle buyurduğunu işittim:

إِنَّ اللَّهَ لاَ يَنْزِعُ الْعِلْمَ بَعْدَ أَنْ أَعْطَاهُمُوهُ انْتِزَاعًا وَلَكِنْ يَنْتَزِعُهُ مِنْهُمْ مَعَ قَبْضِ الْعُلَمَاءِ بِعِلْمِهِمْ فَيَبْقَى نَاسٌ جُهَّالٌ يُسْتَفْتَوْنَ فَيُفْتُونَ بِرَأْيِهِمْ فَيُضِلُّونَ وَيَضِلُّونَ

"**Muhakkak ki Allah ilmi, insanlara verdikten sonra çekip almak suretiyle kaldırmaz. Lakin aralarından âlimlerin canlarını ilimleriyle beraber almak suretiyle kaldırır. Geriye cahil insanlar kalır ve fetva sorarlar. Onlar da kendi görüşleriyle fetva verirler. Böylece hem kendileri sapar, hem de insanları saptırırlar**."[14]

'Avf b. Mâlik el Eşcâ'i radıyallahu anh'den gelen bir rivayette, Rasûlullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurmuştur:

(تَفْتَرِقُ أُمَّتِي عَلَى بِضْعٍ وَسَبْعِينَ فِرْقَةً أَعْظَمُهُمْ فِتْنَةً عَلَى أُمَّتِي قَوْمٌ يَقِيسُونَ الأُمُورَ بِآرَائِهِمْ فَيُحِلُّونَ الْحَرَامَ وَيُحَرِّمُونَ الْحَلاَلَ.

[14] **Sahih.** Buhârî (100) lafız ona aittir; Muslim (2673).

(

‘**Ümmetim yetmiş küsur fırkaya ayrılır, onların fitne bakımından en büyükleri; meseleleri kendi şahsî görüşleriyle kıyas eden, Allah’ın helal kıldığını haram kılan ve haram kıldığını helal kılan bir kavimdir**.’[15]

İbn Amr radıyallahu anhuma’dan: Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu:

لَمْ يَزَلْ أَمْرُ بَنِي إِسْرَائِيلَ مُعْتَدِلًا حَتَّى نَشَأَ فِيهِمُ الْمُوَلَّدُونَ، وَأَبْنَاءُ سَبَايَا الْأُمَمِ، فَقَالُوا بِالرَّأْيِ، فَضَلُّوا وَأَضَلُّوا

“**İsrailoğullarının durumu aralarında başkalarından esir aldıkları kimselerin çocukları yayılıncaya kadar mutedil devam etti. Onlar re’yleriyle görüş belirttiler, hem saptılar, hem de saptırdılar**.”[16]

---

[15] **Sahih.** Ebû Zur‘a ed-Dımeşkî, et-Târîh, (1/622); Hâkim, (3/457, 4/430); Bezzâr, (7/186); Taberânî, (18/50); İbn Ebî ‘Asım, es-Sunne, (68); el-Lalekâ’î, (149); Ebû Sa‘îd en-Nakkâş, Fevâ’idu’l-‘Irakiyyin, (s. 46); Hâtîb, (13/307); İbn ‘Abdilberr, Câmî‘, (2/891); İbn Battâ, el-İbâne, (272); Beyhakî, Medhal, (207); İbn ‘Asakir, (62/151); Herevî, Zemmu’l-Kelâm, (261); Heysemî, Mecmâ‘u’z-Zevâ’id, (1/179) İbn Hazm, Muhallâ, (1/62). Heysemî dedi ki: ‘Taberânî ve Bezzâr Sahîh’in ricali ile rivayet ettiler.’ Hâkim: ‘Buhârî ve Müslim’in şartlarına göre **sahih**tir’ demiştir. Hadisin geniş tahricini Kıyas ve Taklid risalesinde yapmış bulunuyorum.

[16] **Hasen.** İbn Mace (56) Bezzar (6/402) Taberani (13/642) Ebu Nuaym Marife (4357) İbn Katan Beyanu’l-Vehm’de (2/348) **hasen**

Vâsile b. Eska radıyallahu anh'den: Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu:

لَمْ يَزَلْ أَمْرُ بَنِي إِسْرَائِيلَ مُسْتَقِيمًا، حَتَّى كَثُرَتْ فِيهِمْ أَوْلَادُ السَّبَايَا، فَقَاسُوا مَا لَمْ يَكُنْ بِمَا كَانَ فَضَلُّوا، وَأَضَلُّوا

"**İsrailoğullarının işi aralarında köle çocukları çoğalıncaya kadar düzgün idi. Onlar henüz meydana gelmemiş işlerde kıyas yaptılar ve hem saptılar, hem de saptırdılar**."[17]

El-Haris b. Abdillah b. Evs radiyallahu anh dedi ki: "Ömer b. el-Hattab radiyallahu anh'e gittim ve ona Kâ'be'yi tavaf ettikten sonra hayız olan kadın hakkında sordum. Dedi ki:

لِيَكُنْ آخِرَ عَهْدِهَا الطَّوَافُ بِالْبَيْتِ، قَالَ الْحَارِثُ: فَقُلْتُ: كَذَا أَفْتَانِي رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَقَالَ عُمَرُ: تَبًّتْ يَدَاكَ أَوْ ثَكِلَتْكَ أُمُّكَ، سَأَلْتَنِي عَمَّا سَأَلْتَ عَنْهُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ

---

demiştir.

*** Ebu Hureyre radiyallahu anh'den**: Darekutni (4/146) Herevi Zemmu'l-Kelam (63)

[17] **Hasen ligayrihi.** İbn Batta el-İbane (814) Deylemi (5387)

*** Aişe radiyallahu anha'dan**: İbn Katan, Beyanu'l-Vehm (2/348) Hatib, el-Fakih (468)

عَلَيْهِ وَسَلَّمَ كَيْمَا أُخَالِفُهُ

“Son yaptığı şey Kâ’be’yi tavaf olmalıdır.” Ben:

“Rasûlullah sallallahu aleyhi ve sellem de bana böyle fetva vermişti” dedim. Bunun üzerine Ömer radiyallahu anh dedi ki:

“Ellerin kurusun! (veya: “Annen seni düşüreydi!” dedi) Rasûlullah sallallahu aleyhi ve sellem’e sorduğun şeyi, benim O’na muhalif düşmem için mi soruyorsun?”[18]

Huzeyfe radıyallahu anh’den: “Rasûlullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu:

لَا تَكُونُوا إِمَّعَةً، تَقُولُونَ: إِنْ أَحْسَنَ النَّاسُ أَحْسَنَّا، وَإِنْ ظَلَمُوا ظَلَمْنَا، وَلَكِنْ وَطِّنُوا أَنْفُسَكُمْ، إِنْ أَحْسَنَ النَّاسُ أَنْ تُحْسِنُوا، وَإِنْ أَسَاءُوا فَلَا تَظْلِمُوا

“**İnsanlar iyilik yaparsa biz de yaparız, zulmederlerse biz de zulmederiz” diyen uydu/taklitçi kimseler olmayın! Lakin kendinize hakim olun, insanlar iyilik yaparsa siz de**

---

[18] **Muslim’in şartına göre sahih**. İbn Abdilberr Camiu Beyani’l-İlm (2388) Ahmed (3/416) Ebû Dâvûd (2004) Nesâî Sunenu'l-Kubrâ (4185) İbn Ebî Şeybe (3/174) İbn Ebî Şeybe Musned (576) Taberânî (3/262) İbn Ebi Hayseme Tarih (567) İbn Ebi Asım el-Ahad ve’l-Mesani (1589) Tahavi Şerhu Meani’l-Asar (2/232) Ebu Nuaym Ma’rife (2084) Beyhakî el-Medhal (26) Mukbil b. Hadi Camiu’s-Sahih (1419)

iyilik yapın, onlar kötülük yaparlarsa siz zulmetmeyin."[19]

İbn Mes'ûd radıyallahu anh dedi ki:

لَا يُقَلِّدَنَّ أَحَدُكُمْ دِينَهُ رَجُلًا، فَإِنْ آمَنَ آمَنَ وَإِنْ كَفَرَ كَفَرَ، وَإِنْ كُنْتُمْ لَا بُدَّ مُقْتَدِينَ فَاقْتَدُوا بِالْمَيِّتِ، فَإِنَّ الْحَيَّ لَا يُؤْمَنُ عَلَيْهِ الْفِتْنَةُ

"Sizden biriniz dininde bir kimseyi taklit etmesin! Zira o iman etmişse iman etmiş, küfretmişse küfretmiş olur. İlle de birine uyacaksanız ölmüş olan sahâbelere uyunuz. Zira hayatta olanın fitneye düşmesinden emin olunamaz."[20]

Mu'âz b. Cebel radıyallahu anh de dedi ki:

إِيَّاكُمْ وَثَلَاثَةً: زَلَّةَ عَالِمٍ، وَجِدَالَ مُنَافِقٍ، وَدُنْيَا تَقْطَعُ أَعْنَاقَكُمْ. فَأَمَّا زَلَّةُ عَالِمٍ فَإِنِ اهْتَدَى فَلَا تُقَلِّدُوهُ دِينَكُمْ، وَإِنْ زَلَّ فَلَا تَقَطَّعُوا عَنْهُ آمَالَكُمْ. وَأَمَّا جِدَالُ مُنَافِقٍ بِالْقُرْآنِ، فَإِنَّ لِلْقُرْآنِ

---

[19] **Hasen.** Tirmizî (2007) Bezzar (7/229)

[20] **Sahih mevkuf.** Taberânî (9/152) Beyhakî (10/116) Lalekâî, İtikâdu Ehli's-Sunne (1/93) İbn Batta el-İbane (29) İbn Hazm, el-İhkâm (6/255, 293) Ebû Nu'aym, Hilye (1/136-137) İbnu'l-Cevzî, Safvetu's-Safve (1/421)

مَنَارًا كَمَنَارِ الطَّرِيقِ، فَمَا عَرَفْتُمْ فَخُذُوهُ، وَمَا أَنْكَرْتُمْ فَرُدُّوهُ إِلَى عَالِمِهِ. وَأَمَّا دُنْيَا تَقْطَعُ أَعْنَاقَكُمْ، فَمَنْ جَعَلَ اللَّهَ فِي قَلْبِهِ غِنًى فَهُوَ الْغَنِيُّ

"Şu üç şeyden sakının! Âlimin sürçmesi, münafığın Kur'ân ile (Kur'ân'ı alet ederek) mücadelesi ve boyunlarınızı koparan dünya. Âlimin sürçmesine gelince; hidâyet üzere olsa bile onu dininizde taklit etmeyin! Lakin ondan ümidinizi de kesmeyin. Münafığın Kur'ân ile mücadelesine gelince, şüphesiz Kur'ân, yolu aydınlatan bir fener gibidir. Bildiğinizi alın, bilmediğinizi alimine havale edin. Boyunlarınızı koparan dünyaya gelince, Allah kimin kalbini zengin kılmışsa işte gerçek zengin odur!"[21]

Ebu'l-Âliye er-Riyahi rahimehullah dedi ki: "İbn Abbâs radıyallahu anhuma şöyle dedi:

وَيْلٌ لِلْأَتْبَاعِ مِنْ عَثَرَاتِ الْعَالِمِ، قِيلَ: كَيْفَ ذَلِكَ؟ قَالَ: يَقُولُ الْعَالِمُ شَيْئًا بِرَأْيِهِ ثُمَّ يَجِدُ مَنْ هُوَ أَعْلَمُ بِرَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مِنْهُ فَيَتْرُكُ قَوْلَهُ ذَلِكَ ثُمَّ يَمْضِي الْأَتْبَاعُ

"Alimin tökezlemelerine tâbî olanlara yazıklar olsun."

---

[21] **Sahih mevkuf.** Lâlekâî, İ'tikâdu Ehli's-Sunne (1/116-117) Taberanî, el-Evsat (8/307) Darekutnî, İlel (6/81) İbn Hazm, el-İhkâm (6/236) Ebû Nu'aym, Hilye (5/97) İbn Asâkir Tarih (58/438)

Denildi ki:

“Bu nasıl olur?” İbn Abbas radiyallahu anhuma şöyle cevap verdi:

“Bir alim kendi görüşüne göre bir şey söyler. Sonra Rasûlüllâh sallallahu aleyhi ve sellem‘den gelen ilim ona ulaşınca, hatalı olan görüşünü terk eder. Fakat onu takip eden kişi hala bu âlimin hatalı görüşünü taklit etmeye devam eder.”[22]

Mu’âz b. Cebel radıyallahu anh’den: Rasûlüllâh sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu:

إِنَّكُمْ عَلَى بَيِّنَةٍ مِنْ رَبِّكُمْ مَا لَمْ تَظْهَرْ فِيكُمْ سَكْرَتَانِ، سَكْرَةُ الْجَهْلِ، وَسَكْرَةُ حُبِّ الْعَيْشِ، وَأَنْتُمْ تَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ، وَتَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ، وَتُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَإِذَا ظَهَرَ فِيكُمْ حُبُّ الدُّنْيَا فَلَا تَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ، وَلَا تَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ، وَلَا تُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ، الْقَائِلُونَ يَوْمَئِذٍ بِالْكِتَابِ، وَالسُّنَّةِ كَالسَّابِقِينَ الْأَوَّلِينَ مِنَ الْمُهَاجِرِينَ، وَالْأَنْصَارِ

---

[22] **Sahih mevkuf.** İbn Abdilberr, Camîu’l-Beyâni’l-İlm (1877) İbn Hazm, el-İhkâm (6/257) Hatib el-Fakih ve’l-Mutefekkih (639) Beyhakî el-Medhal (835) İbn Kayyım, İ’lâmu’l-Muvakkî’in (2/296, 4/54) Elbânî el-Hadîsu Huccetun bi Nefsihi fi’l-Akâ’id ve’l-Ahkâm (s. 74).

‘Şüphesiz sizler aranızda iki sarhoşluk ortaya çıkmadığı sürece Rabbinizin açık delili üzere olacaksınız; Cehalet sarhoşluğu ve yaşama sevgisi sarhoşluğu! Sizler iyiliği emreder ve kötülüğü yasaklarsınız. Allah yolunda da cihad edersiniz. Aranızda dünya sevgisi ortaya çıkarsa ne iyiliği emredip kötülükten yasaklarsınız ve ne de Allah yolunda cihad edersiniz! İşte o gün Kitap ve Sünnet ile konuşanlar, Ensâr ve Muhacirlerden öne geçenler gibidirler!’[23]

İbn Abbâs radıyallahu anhuma insanlara hacda temettû yapmalarını emredince, birisi itiraz ederek şöyle dedi:

نَهَى أَبُو بَكْرٍ وَعُمَرُ عَنِ الْمَتْعَةِ فَقَالَ ابْنُ عَبَّاسٍ أَرَاهُمْ سَيَهْلِكُونَ أَقُولُ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَيَقُولُ نَهَى أَبُو بَكْرٍ وَعُمَرُ

“Ebû Bekr ve Ömer (radıyallahu anhuma) temettu haccından yasaklıyorlardı.” Bunun üzerine İbn Abbas radıyallahu anhuma:

“Görüyorum ki, helak olacaklar. Ben Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem dedi diyorum, o ise Ebû Bekir ve Ömer yasakladı

---

[23] **Hasen.** Bezzâr, (7/80); Hâkim et-Tirmizî, Nevadiru’l-Usûl (2/330); Deylemî (4293) Mizzî, Tehzîbu’l-Kemâl, (3/221). İbn Vaddah’ın el-Bid’a ve’n-Nehyu Anha kitabında şahitleri vardır.

diyor!”[24]

Sâlim b. Abdillah b. Ömer rahimehullah dedi ki:

كَانَ عَبْدُ اللهِ بْنُ عُمَرَ يُفْتِي بِالَّذِي أَنْزَلَ اللهُ عَزَّ وَجَلَّ مِنْ الرُّخْصَةِ بِالتَّمَتُّعِ، وَسَنَّ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فِيهِ فَيَقُولُ نَاسٌ لِابْنِ عُمَرَ: كَيْفَ تُخَالِفُ أَبَاكَ وَقَدْ نَهَى عَنْ ذَلِكَ؟ فَيَقُولُ لَهُمْ عَبْدُ اللهِ: وَيْلَكُمْ، أَلَا تَتَّقُونَ اللهَ، إِنْ كَانَ عُمَرُ نَهَى عَنْ ذَلِكَ فَيَبْتَغِي فِيهِ الْخَيْرَ يَلْتَمِسُ بِهِ تَمَامَ الْعُمْرَةِ، فَلِمَ تُحَرِّمُونَ ذَلِكَ وَقَدْ أَحَلَّهُ اللهُ وَعَمِلَ بِهِ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَفَرَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَحَقُّ أَنْ تَتَّبِعُوا سُنَّتَهُ، أَمْ سُنَّةَ عُمَرَ؟ إِنَّ عُمَرَ لَمْ يَقُلْ لَكُمْ إِنَّ الْعُمْرَةَ فِي أَشْهُرِ الْحَجِّ حَرَامٌ، وَلَكِنَّهُ قَالَ: إِنَّ أَتَمَّ الْعُمْرَةِ أَنْ تُفْرِدُوهَا مِنْ أَشْهُرِ الْحَجِّ

“İbn Ömer radiyallahu anhuma Allah Azze ve Celle’nin temettu hakkındaki ruhsatı ve Rasûlullah sallallahu aleyhi ve sellem’in sünneti ile fetva veriyordu. İnsanlar İbn Ömer radiyallahu

---

[24] **Sahih mevkuf.** Ahmed (1/337) Ziyâu’l-Makdisî, el-Muhtâre (10/331) İbn Abdilberr Câmiu Beyâni’l-İlm (2/196) Hatîb el-Fakîh ve’l-Mutefekkih (373) İbn Hazm Haccetu’l-Vedâ’ (369).

anhuma'ya:

"Babana nasıl muhalefet ediyorsun? O bundan yasaklardı!" dediler. İbn Ömer radıyallahu anhuma dedi ki:

"Size yazıklar olsun. Allah'tan korkmuyor musunuz? Ömer radiyallahu anh bundan yasaklarken hayrı istedi ve umrenin tamamlanmasını gözetti. Allah'ın helal kıldığı ve Rasûlullah sallallahu aleyhi ve sellem'in uyguladığı bir şeyi neden haram kılıyorsunuz? Rasûlullah sallallahu aleyhi ve sellem'in sünnetine uymak mı daha layık yoksa Ömer'inki mi? Muhakkak ki Ömer radiyallahu anh size hac aylarında umre haramdır demedi! Lakin dedi ki:

"Umrenin tam olması, onun hac aylarından ayrı yapılmasıdır."[25]

Ebu Gatafan rahimehullah dedi ki:

أَنَّ ابْنَ عَبَّاسٍ، كَانَ يَقُولُ: فِي الْأَصَابِعِ عَشْرٌ عَشْرٌ، فَأَرْسَلَ مَرْوَانُ إِلَيْهِ فَقَالَ: أَتَفْتِي: فِي الْأَصَابِعِ عَشْرٌ عَشْرٌ وَقَدْ بَلَغَكَ عَنْ عُمَرَ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ فِي الْأَصَابِعِ؟ فَقَالَ ابْنُ عَبَّاسٍ: رَحِمَ اللهُ عُمَرَ قَوْلُ رَسُولِ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَحَقُّ أَنْ يُتَّبَعَ مِنْ قَوْلِ عُمَرَ

[25] **Sahih mevkuf.** Ahmed (2/95) Tahâvî, Şerhu Me'âni'l-Âsâr, (1/372) Ebû Ya'lâ (3/1317) Tirmizî (824) Beyhakî (5/21) İbn Abdilberr, el-İstizkâr (4/61) et-Temhid (8/210) İbn Hazm, el-İhkâm (2/147)

رَضِيَ اللهُ عَنْهُ

"İbn Abbâs radıyallahu anhuma parmakların diyeti hakkında:

"Parmakların diyeti onar onardır" dedi. Mervân b. El-Hakem ona birini göndererek:

"Parmaklar hakkında onar onar diyete mi fetva veriyorsun? Hâlbuki sana Ömer radıyallahu anh'ın parmakların diyeti hakkında senin sözünün aksine fetvası ulaşmıştır" dedi. Bunun üzerine İbn Abbas radıyallahu anhuma şöyle dedi:

"Allah Ömer'e rahmet etsin. Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem'in sözü, Ömer radıyallahu anh'ın sözünden uyulmaya daha layıktır."[26]

Güzel Ahlâkın Önemi

3- Rasûlullah sallallahu aleyhi ve sellem'in tamama erdirmek üzere gönderdildiği esaslardan olan güzel ahlâk'ın önemi. Güzel ahlâk, Rasûlullah sallallahu aleyhi ve sellem'in ve ashabının ahlâkıdır. Temeli, Allah'a ve rasulüne itaat üzere kuruludur. Zamanımızdaki, doğru menhecden sapmış kimselerin çeşitli dünyevî menfaatler için münafıklıkları ve ikiyüzlülükleri güzel ahlâk gibi göstermeye çalışmalarına aldanmamak gerekir.

Enes b. Malik radiyallahu anh'den: Rasûlullah sallallahu

---

[26] **Muslim'in şartına göre sahih.** İbnu'l-Munzir el-Evsat (9521) Beyhakî (8/93) el-Elbânî, İrvâu'l-Galil (2271).

aleyhi ve sellem şöyle buyurdu:

«تَقَبَّلُوا لِي بِسِتٍّ، أَتَقَبَّلْ لَكُمْ بِالْجَنَّةِ» . قَالُوا: وَمَا هِيَ؟ قَالَ: «إِذَا حَدَّثَ أَحَدُكُمْ فَلَا يَكْذِبْ، وَإِذَا وَعَدَ فَلَا يُخْلِفْ، وَإِذَا اؤْتُمِنَ فَلَا يَخُنْ، وَغُضُّوا أَبْصَارَكُمْ، وَاحْفَظُوا فُرُوجَكُمْ، وَكُفُّوا أَيْدِيَكُمْ»

"**Altı şeyi kabul edin, ben de sizin için cenneti kabul edeyim**." Dediler ki:

"Onlar nedir?" Rasûlullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu:

"**Biriniz konuştuğu zaman yalan söylemesin. Söz verdiği zaman sözünden dönmesin. Emanet edildiği zaman hiyanet etmesin. Bakışlarınızı koruyun, cinsel organlarınızı koruyun ve ellerinizi (kötülükten) çekin**."[27]

Ebu Hureyre radıyallahu anh'den: Nebî sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu:

سَيُصِيبُ أُمَّتِي دَاءُ الْأُمَمِ فَقَالُوا: يَا رَسُولَ اللَّهِ، وَمَا دَاءُ الْأُمَمِ؟ قَالَ: الْأَشَرُ، وَالْبَطَرُ، وَالتَّدَابُرُ، وَالتَّنَافُسُ فِي الدُّنْيَا،

[27] **Sahih**. Haraitî Mesaviu'l-Ahlak (483)

وَالتَّبَاغُضُ، وَالْبُخْلُ، حَتَّى يَكُونَ الْبَغِيُّ، ثُمَّ يَكُونَ الْهَرْجُ

“**Ümmetime ümmetlerin hastalığı isabet edecek.**” Dediler ki:

“Ey Allah’ın rasulü! Ümmetlerin hastalığı nedir?” Buyurdu ki:

“**Kibir ve hakkı kabullenmeyip insanları hor görmektir, çoklukla övünmek, dünya için yarışmak, birbirine buğzetmek, birbirine hased etmektir. Bunun sonucunda taşkınlık, sonra kargaşa ortaya çıkar**.”[28]

Zubeyr b. Avvam radıyallahu anh’den: Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu:

دَبَّ إِلَيْكُمْ دَاءُ الأُمَمِ قَبْلَكُمْ: الحَسَدُ وَالبَغْضَاءُ، هِيَ الحَالِقَةُ، لَا أَقُولُ تَحْلِقُ الشَّعَرَ وَلَكِنْ تَحْلِقُ الدِّينَ، وَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ لَا تَدْخُلُوا الجَنَّةَ حَتَّى تُؤْمِنُوا، وَلَا تُؤْمِنُوا حَتَّى تَحَابُّوا، أَفَلَا أُنَبِّئُكُمْ بِمَا يُثَبِّتُ ذَلِكَ لَكُمْ؟ أَفْشُوا السَّلَامَ بَيْنَكُمْ

“**Sizden önceki ümmetlerin hastalığı sizin içinize girdi.**

---

[28] **Sahih.** Hâkim (4/168) Taberani Evsat (9/23) İbn Ebi’d-Dunya Zemmu’l-Bagy (2) İbn Ebi’d-Dunya el-Ukubat (261) Deylemi (3457) el-Elbani, es-Sahiha (680)

Hased ve buğuz. Buğuz: O tıraş edicidir, dini tıraş edicidir, saçı tıraş edici değil, Muhammed'in nefsi elinde olana yemin olsun ki birbirinizi sevinceye kadar iman etmiş olmazsınız, yaptığınız takdirde birbirinizi seveceğiniz şeyi size bildireyim mi? Aranızda selamı yayınız."[29]

Ebû Hureyre radıyallahu anh'den: Nebî sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu:

آيَةُ المُنَافِقِ ثَلاَثٌ: إِذَا حَدَّثَ كَذَبَ، وَإِذَا وَعَدَ أَخْلَفَ، وَإِذَا اؤْتُمِنَ خَانَ

"**Münafığın alameti üçtür; konuştuğunda yalan söyler, vaat ettiğinde sözünde durmaz ve kendisine güvenildiğinde ihanet eder.**"[30]

Abdullah b. Amr radıyallahu anhuma'dan: Nebî sallallâhu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu:

أَرْبَعٌ مَنْ كُنَّ فِيهِ كَانَ مُنَافِقًا خَالِصًا، وَمَنْ كَانَتْ فِيهِ خَلَّةٌ مِنْهُنَّ كَانَتْ فِيهِ خَلَّةٌ مِنْ نِفَاقٍ حَتَّى يَدَعَهَا: إِذَا اؤْتُمِنَ خَانَ وَإِذَا

---

[29] **Hasen.** Tirmizi (2510) Ahmed (1/165, 167) Abdurrazzak (19438) Bezzar (6/192)

[30] **Sahih.** Buhari (33) Muslim (59).

حَدَّثَ كَذَبَ، وَإِذَا عَاهَدَ غَدَرَ، وَإِذَا خَاصَمَ فَجَرَ

“**Dört şey kimde bulunursa katışıksız bir münafıktır. Kimse bu hasletlerden biri bulunursa onu terk edinceye kadar onda nifaktan bir haslet var demektir: Kendisine güvenildiğinde ihanet eder, konuştuğunda yalan söyler, söz verdiğinde sözünü bozar ve düşmanlıkta haddi aşar**.”[31]

Abdullah b. Amr b. el-Âs radıyallahu anhuma’dan: Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu:

إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ يُبْغِضُ الْبَلِيغَ مِنَ الرِّجَالِ الَّذِي يَتَخَلَّلُ بِلِسَانِهِ تَخَلُّلَ الْبَاقِرَةِ بِلِسَانِهَا

“**Muhakkak ki Allah sığırın geviş getirmesi gibi diliyle katıp karıştıran edebiyatçı kimseye buğzeder**.”[32]

Câbir b. Abdillah radıyallahu anhuma’dan: Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu:

إِنَّ مِنْ أَحَبِّكُمْ إِلَيَّ وَأَقْرَبِكُمْ مِنِّي مَجْلِسًا يَوْمَ القِيَامَةِ أَحَاسِنَكُمْ أَخْلَاقًا، وَإِنَّ أَبْغَضَكُمْ إِلَيَّ وَأَبْعَدَكُمْ مِنِّي مَجْلِسًا يَوْمَ

---

[31] **Sahih.** Buhârî (34) Muslim (58)
[32] **Sahih.** Ebû Dâvûd (5005) Tirmizî (2853)

الْقِيَامَةِ الثَّرْثَارُونَ وَالْمُتَشَدِّقُونَ وَالْمُتَفَيْهِقُونَ

“**Kıyamet gününde bana en sevimliniz ve meclis olarak en yakınınız ahlâkı en güzel olanınızdır. Kıyamet gününde bana en buğzedilenleriniz ve meclis olarak en uzağınız ise çok konuşan, sözleriyle insanlara karşı üstünlük taslayan ve kibirlenenlerinizdir.**”[33]

Bera radıyallahu anh’den: “Rasûlullah sallallâhu aleyhi ve sellem bize hutbe verdi hatta perde arkasında olan kızlar dahi işitti. Yüksek sesle seslenerek şöyle buyurdu:

خَطَبَنَا رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ حَتَّى أَسْمَعَ الْعَوَاتِقَ فِي خُدُورِهِنَّ، فَنَادَى بِأَعْلَى صَوْتِهِ: يَا مَعْشَرَ مَنْ آمَنَ بِلِسَانِهِ وَلَمْ يَخْلُصِ الإِيمَانُ إِلَى قَلْبِهِ، لا تَغْتَابُوا الْمُسْلِمِينَ، وَلا تَتَّبِعُوا عَوَرَاتِهِمْ، فَإِنَّهُ مَنْ يَتَّبِعْ عَوْرَةَ أَخِيهِ اتَّبَعَ اللَّهُ عَوْرَتَهُ، وَمَنِ اتَّبَعَ عَوْرَتَهُ فَضَحَهُ فِي جَوْفِ بَيْتِهِ

“**Ey diliyle iman etmiş fakat kalplerine iman ulaşmamış topluluk! Müslümanları gıybet etmeyin! Onların ayıplarını araştırmayın! Zira kim kardeşinin ayıbını araştırırsa Allah da onun ayıbını takip eder ve evinin ortasında dahi olsa onu rezil**

[33] **Sahih.** Tirmizî (2018)

eder."[34]

İbn Mes'ud radıyallahu anh'den: Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu:

إِنَّ اللهَ قَسَمَ بَيْنَكُمْ أَخْلَاقَكُمْ، كَمَا قَسَمَ بَيْنَكُمْ أَرْزَاقَكُمْ، وَإِنَّ اللهَ عَزَّ وَجَلَّ يُعْطِي الدُّنْيَا مَنْ يُحِبُّ وَمَنْ لَا يُحِبُّ، وَلَا يُعْطِي الدِّينَ إِلَّا لِمَنْ أَحَبَّ، فَمَنْ أَعْطَاهُ اللهُ الدِّينَ، فَقَدْ أَحَبَّهُ، وَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ، لَا يُسْلِمُ عَبْدٌ حَتَّى يَسْلَمَ قَلْبُهُ وَلِسَانُهُ، وَلَا يُؤْمِنُ حَتَّى يَأْمَنَ جَارُهُ بَوَائِقَهُ "، قَالُوا: وَمَا بَوَائِقُهُ يَا نَبِيَّ اللهِ؟ قَالَ: غَشْمُهُ وَظُلْمُهُ، وَلَا يَكْسِبُ عَبْدٌ مَالًا مِنْ حَرَامٍ، فَيُنْفِقَ مِنْهُ فَيُبَارَكَ لَهُ فِيهِ، وَلَا يَتَصَدَّقُ بِهِ فَيُقْبَلَ مِنْهُ، وَلَا يَتْرُكُ خَلْفَ ظَهْرِهِ إِلَّا كَانَ زَادَهُ إِلَى النَّارِ، إِنَّ اللهَ عَزَّ وَجَلَّ لَا يَمْحُو السَّيِّئَ بِالسَّيِّئِ، وَلَكِنْ يَمْحُو السَّيِّئَ بِالْحَسَنِ، إِنَّ الْخَبِيثَ لَا يَمْحُو الْخَبِيثَ

---

[34] **Sahih.** Ebu Ya'la (3/237) Ebu Nuaym Sıfatu'n-Nifak (2) Ebu Nuaym Delail (356) Temmam, Fevaid (242) Şecerî, Emali (2510-2511) Abdulhalık eş-Şehami, Erbain (39) Ru'yani, Musned (305) İbn Ebi'd-Dunya el-Gıybet (28) İbn Ebi'd-Dunya es-Samt (167) Ebu'ş-Şeyh, et-Tevbih (87) Beyhakî, Şuab (7/108, 521)

"**Allah rızıkları aranızda paylaştırdığı gibi ahlakınızı da öyle paylaştırmıştır. Allah dünyalıkları hem sevdiği, hem de sevmediği kullarına verir. Ancak dini sadece sevdiği kullara nasip eder. Allah birine dini nasip ettiği zaman onu seviyor demektir. Nefsim elinde olana yemin olsun ki, kulun kalbi ve dili teslim olmadıkça kendisi de müslüman olamaz. Komşuları vereceği zarardan emin olmadığı sürece kul mümin olamaz**." Sahabeler:

"Ey Allah'ın rasulü! Bu zararlar nedir?" diye sorunca, Nebî sallallahu aleyhi ve sellem:

"**Eziyet ve zulümlerdir**" buyurdu. Sonra şöyle devam etti:

"**Kişi haram yoldan kazandığı malı infak etse de bereketini göremez. Bu maldan vereceği sadakalar kabul görmez. Bu maldan yanında tuttuğu miktar, onun cehennemde azığı olur. Allah kötülüğü başka bir kötülükle gidermez. Fakat kötülüğü yapılan bir iyilikle temizler. Zira pis olan bir şeyi pis olan başka bir şey silemez**."[35]

Zekî Kimselerin Özelliği

4- Akıllı kimselerin özelliği ölümü hatırlamaları ve ölümden sonrası için hazırlık yapmalarıdır.

Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

---

[35] **Sahih.** Ahmed (1/387) Hakim (1/89, 4/183) İbn Asakir, Tarih (49/87) İbn Ebi Şeybe, Musned (344)

وَلَتَجِدَنَّهُمْ أَحْرَصَ النَّاسِ عَلَى حَيَاةٍ وَمِنَ الَّذِينَ أَشْرَكُوا يَوَدُّ أَحَدُهُمْ لَوْ يُعَمَّرُ أَلْفَ سَنَةٍ وَمَا هُوَ بِمُزَحْزِحِهِ مِنَ الْعَذَابِ أَنْ يُعَمَّرَ وَاللَّهُ بَصِيرٌ بِمَا يَعْمَلُونَ

"**Sen, onların, hayata, başkalarından ve hattâ her biri bin sene yaşamayı temenni eden müşriklerden bile daha düşkün olduklarını görürsün. Hâlbuki uzun yaşamak, hiçbirini azaptan kurtarmayacaktır. Allah, elbette, yaptıklarını hakkıyla görendir**." (Bakara 96)

Muaz b. Cebel Radıyallahu anh'den: Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu:

لَا تَتَنَعَّمَنَّ فَإِنَّ عِبَادَ اللَّهِ لَيْسُوا بِالْمُتَنَعِّمِينَ

"**Nimetlere dalmayın. Zira Allah'ın kulları nimetlere dalan kimseler değildirler**."[36]

Allah Azze ve Celle, Hud aleyhi's-selâm'ın kavmine şöyle dediğini haber vermiştir:

أَتَبْنُونَ بِكُلِّ رِيعٍ آيَةً تَعْبَثُونَ * وَتَتَّخِذُونَ مَصَانِعَ لَعَلَّكُمْ

---

[36] **Hasen.** Taberani Musnedu'ş-Şamiyyin (1395) Ahmed (5/243, 244) Ahmed Zühd (23) Ebu Nuaym Hilye (5/155) Beyhaki Şuab (5/156) Şeceri Emali (2204) Deylemi (1565) el-Elbani es-Sahiha (353)

تَخْلُدُونَ

“**Siz, her yüksek yere bir köşk yapıp abesle mi uğraşıyorsunuz? Sanki dünyada ebedî kalacakmışsınız gibi binalar ediniyorsunuz**.” (Şuara 128-129)

Enes b. Malik radıyallahu anh'den: Rasûlullah sallallahu aleyhi ve sellem birgün dışarı çıkıp yüksek bir kubbe gördü ve:

“**Bu da ne böyle**?” dedi. (Orada bulunan) sahâbîler de kendisine:

“Bu kubbe ensardan falanca kişiye aittir” dediler, Rasûlullah sallallahu aleyhi ve sellem hoşlanmadığı bu işi içinde saklayarak sükût etti. Nihayet bu kubbenin sahibi Rasûlullah sallallahu aleyhi ve sellem'e gelip halkın içinde selâm verdi. Rasûlullah sallallahu aleyhi ve sellem de ondan yüz çevirdi. Adam selamının alınmadığını anlayınca bu selam verme işini defalarca tekrarladı. Nihayet adam her defasında da selamının alınmadığını görünce Nebî sallallahu aleyhi ve sellem’deki öfkeyi ve kendinden yüz çevirdiğini sezdi ve durumu arkadaşlarına açarak dert yandı:

“Vallahi ben Rasûlullah sallallahu aleyhi ve sellem'in bu davranışını yadırgadım” dedi. Onlar da:

“Rasûlullah sallallahu aleyhi ve sellem dışarı çıktı, senin bu kubbeni gördü” dediler. Bunun üzerine adam hemen kubbesini dönüp yıktı, yerle bir etti. Derken Rasûlullah sallallahu aleyhi ve sellem birgün yine dışarı çıktı. Bu kubbeyi göremeyince (oradakilere):

“**Kubbeye ne oldu**?” diye sordu. Onlar da:

“Onun sahibi bize senin kendisinden yüz çevirdiğinden sızlandı. Gidip onu yıktı” dediler. Nebî sallallahu aleyhi ve sellem de:

أَمَا إِنَّ كُلَّ بِنَاءٍ وَبَالٌ عَلَى صَاحِبِهِ إِلَّا مَا لَا إِلَّا مَا لَا يَعْنِي مَا لَا بُدَّ مِنْهُ

“**İhtiyaç fazlası her bina sahibi üzerine bir vebaldir**” buyurdu.[37] Bir rivayette:

“**Ancak mescid hariç**” şeklindedir.

Enes radıyallahu anh’den gelen diğer rivayet şu şekildedir:

مَرَرْتُ مَعَ رَسُولِ اللهِ صَلى الله عَلَيه وَسَلم فِي طَرِيقٍ مِنْ طُرُقِ الْمَدِينَةِ، قَالَ: فَرَأَى قُبَّةً مِنْ لَبِنٍ فَقَالَ: لِمَنْ هَذِهِ؟ قِيلَ: لِفُلَانٍ، فَقَالَ: أَمَا إِنَّ كُلَّ بِنَاءٍ وَبَالٌ عَلَى صَاحِبِهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ إِلاَّ مَا كَانَ فِي مَسْجِدٍ، أَوْ بِنَاءِ مَسْجِدٍ أَوْ قَالَ: ثُمَّ مَرَّ فَلَمْ يَرَهَا،

---

[37] **Sahih ligayrihi.** Ebu Davud (5237) Bezzar (14/42) Ziyau’l-Makdisi el-Muhtare (7/291) İbn Mace (4161) Buhari Tarih (9/45) Ebu Ya’la (7/308) Tahavî Muşkilu’l-Asar (956) Beyhaki Şuab (7/390) İbn Ebi’d-Dunya Kasru’l-Emel (240, 284) İbn Ebi Ömer el-Adeni’nin Müsned’inden naklen: Metalibu’l-Aliye (3269) el-Elbani, Sahihu’t-Tergib (1874) es-Sahiha (2830)

فَقَالَ: مَا فَعَلَتِ الْقُبَّةُ؟ قَالَ: قُلْتُ: بَلَغَ صَاحِبَهَا مَا قُلْتَ, فَهَدَمَهَا فَقَالَ: رَحِمَهُ اللهُ

"Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem ile beraber Medine yollarından birinden geçiyordum. Kerpiçten bir kubbe gördü ve:

"**Bu kimin**?" dedi.

"Falanın" dediler. Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu:

"**Bir mescid veya mescid binası için olanlar dışında her bina kıyamet gününde sahibi için bir vebaldir**." Sonra o kubbeyi göremedi.

"Kubbeye ne oldu?" dedi. Ben:

"Söylediğin sözler kubbenin sahibine ulaşınca onu yıktı" dedim. Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem:

"**Allah ona rahmet etsin**" buyurdu.[38]

Fuhşiyyat

5- Zina, lezbiyenlik, lutilik, swingerlik, ensestlik, evlilik dışı

[38] **Hasen.** Ahmed (3/220) Ziyau'l-Makdisi el-Muhtare (4/370) Ebu Nuaym Tarihu İsbehan (2/186, 276) Taberani Evsat (3/258) İbn Ebi'd-Dunya Kasru'l-Emel (235) Darekutni İlel (12/216) Esbehani et-Tergib (2/206) Beyhaki Şuabu'l-İman (7/390-391)

ilişkiler gibi insanlığın yüz karası fuhşiyatın bir toplumda yaygınlaşması bulaşıcı hastalıklar ve çeşitli sebeplerle musallat edilen ölümler ile cezalandırılma sebebidir.

Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

إِنَّ الْمُسْلِمِينَ وَالْمُسْلِمَاتِ وَالْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَالْقَانِتِينَ وَالْقَانِتَاتِ وَالصَّادِقِينَ وَالصَّادِقَاتِ وَالصَّابِرِينَ وَالصَّابِرَاتِ وَالْخَاشِعِينَ وَالْخَاشِعَاتِ وَالْمُتَصَدِّقِينَ وَالْمُتَصَدِّقَاتِ وَالصَّائِمِينَ وَالصَّائِمَاتِ وَالْحَافِظِينَ فُرُوجَهُمْ وَالْحَافِظَاتِ وَالذَّاكِرِينَ اللَّهَ كَثِيرًا وَالذَّاكِرَاتِ أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ مَغْفِرَةً وَأَجْرًا عَظِيمًا

“**Müslüman erkekler ve müslüman kadınlar, mü'min erkekler ve mümine kadınlar, itaatkâr erkekler ve itaatkâr kadınlar, doğru erkekler ve doğru kadınlar, sabreden erkekler ve sabreden kadınlar, huşu duyan erkekler ve huşu duyan kadınlar, sadaka veren erkekler ve sadaka veren kadınlar, oruç tutan erkekler ve oruç tutan kadınlar, gizli yerlerini koruyan erkeklerle (gizli yerlerini) koruyan kadınlar, Allah’ı çokça anan erkeklerle Allah’ı çokça anan kadınlar için Allah, bir mağfiret ve büyük bir mükâfat hazırlamıştır**.” (Ahzab, 35)

Ebu Hureyre radiyallahu anh’den: Rasûlullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu:

لَعَنَ اللَّهُ سَبْعَةً مِنْ خَلْقِهِ مِنْ فَوْقِ سَبْعِ سَمَوَاتِهِ فَرَدَّ رَسُولُ

اللَّهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عَلَى كُلِّ وَاحِدٍ ثَلَاثَ مَرَّاتٍ ثُمَّ قَالَ: «مَلْعُونٌ مَلْعُونٌ مَلْعُونٌ مِنْ عَمِلَ عَمَلَ قَوْمِ لُوطٍ، مَلْعُونٌ مَنْ جَمَعَ بَيْنَ الْمَرْأَةِ وَابْنَتِهَا، مَلْعُونٌ مَنْ سَبَّ شَيْئًا مِنْ وَالِدَيْهِ، مَلْعُونٌ مَنْ أَتَى شَيْئًا مِنَ الْبَهَائِمِ، مَلْعُونٌ مَنْ غَيَّرَ حُدُودَ الْأَرْضِ، مَلْعُونٌ مَنْ ذَبَحَ لِغَيْرِ اللَّهِ، مَلْعُونٌ مَنْ تَوَلَّى غَيْرَ مَوَالِيهِ»

“**Allah yedi kat semanın üzerinden yedi kişiye lanet etti.”** Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem onlardan her birine bu laneti üç kere tekrarladı ve şöyle buyurdu:

“Lut kavminin yaptığını yapan (erkekle ilişkiye giren erkek) lanetlenmiştir. Bir kadınla ve o kadının kızıyla ilişkiye giren lanetlenmiştir. Anne ve babasına söven lanetlenmiştir. Hayvanlarla ilişkiye giren lanetlenmiştir. Arazi sınırlarını değiştiren lanetlenmiştir. Allah’tan başkası adına hayvan kesen lanetlenmiştir. Kendi efendisinden başkasının velayetine giren (köle) lânetlenmiştir.”[39]

İbn Abbas radiyallahu anhuma’dan: “Rasûlullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu:

إِذَا ظَهَرَ الزِّنَا وَالرِّبَا فِي قَرْيَةٍ، فَقَدْ أَحَلُّوا بِأَنْفُسِهِمْ عَذَابَ

[39] **Sahih ligayrihi**. Hâkim (4/396) Taberânî Evsat (8/234) Beyhaki Şuab (4/378)

اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ

"Bir ülkede zina ve faiz açıktan yapılır olduğu zaman o toplum Allah Azze ve Celle'nin azabını hak etmiş olurlar."[40]

Ebû Hureyre radıyallahu anh'den: Rasûlullah sallallahu aleyhi ve sellem'in şöyle buyurdu:

مَلْعُونٌ مَنْ أَتَى امْرَأَةً فِي دُبُرِهَا

"Kadınla dübüründen ilişkiye giren mel'undur/lanetlenmiştir."[41]

Yine, Rasûlüllah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurur:

مَنْ أَتَى حَائِضًا أَوِ امْرَأَةً فِي دُبُرِهَا أَوْ كَاهِنًا فَصَدَّقَهُ بِمَا يَقُولُ فَقَدْ بَرِئَ مِمَّا أَنْزَلَ اللَّهُ عَلَى مُحَمَّدٍ

'Hayızlı eşine veya (hayızlı olmasa dahi) hanımına dübüründen ilişkiye giren veya kâhine giden Muhammed'e

---

[40] **Hasen**. Taberânî (1/178) Hâkim (2/37) Beyhaki Şuab (5416) el-Elbâni Gâyetu'l-Meram (344)

[41] **Hasen.** Ebu Davud (2162) Ahmed (2/444, 479) Darimi (1140) Ebu Ya'la (11/350) Bkz. Sahîhu'l-Câmi' (5864).

indirileni inkâr etmiştir.’[42]

Enes radıyallahu anh’den: Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu:

إِذَا اسْتَعْمَلَتْ أُمَّتِي خَمْسًا, فَعَلَيْهِمُ الدَّمَارُ، إِذَا ظَهَرَ فِيهِمُ التَّلاَعُنُ، وَلُبْسُ الْحَرِيرِ، وَاتَّخَذُوا الْقَيْنَاتِ، وَشَرِبُوا الْخُمُورَ، وَاكْتَفَى الرِّجَالُ بِالرِّجَالِ، وَالنِّسَاءُ بِالنِّسَاءِ

“**Ümmetim şu beş şeyi yaptıkları zaman yerle bir edilirler: Aralarında lanetleşme ortaya çıkar, içki içerler, ipek giyerler, şarkıcı kadınlar edinirler, erkekler erkeklerle yetinir (livata yapar) ve kadınlar kadınlarla yetinirse (lezbiyenlik yaparsa)**”[43]

Huzeyfe radıyallahu anh şöyle demiştir: “İslam’ın bağları halka halka çözülecek, hatta kula: “Bırak, bırak” dahi denmeyecek. Sizden öncekilerin adetlerine adım adım uyacaksınız, onların yolundan şaşmayacaksınız. Hatta sizden önceki ümmetlerde yaş ya da kuru uzre yiyen olmuşsa siz de yiyeceksiniz. Sizler, sizden öncekilerde olmayan üç hasleti de yaparsınız: Kabirleri soymak, kadınları şişmanlatmak, hatta öyle ki cariye şişmanlayıp yağdan ölür. Erkekler erkeklerle, kadınlar, kadınlarla yetinmeye başlar.

---

[42] **Hasen.** Ahmed (2/408, 476) Tirmizî (135) Ebu Davud (3904) İbn Mace (639) Bezzar (16/294) Bkz. Sahîhu’l-Câmi‘ (5918).

[43] **Hasen ligayrihi.** Taberani Evsat (2/17) Taberani Musnedu’ş-Şamiyyin (519) Beyhaki Şuab (4/377) Ebu Nuaym Hilye (6/123) el-Elbani Sahihu’t-Tergib (2054, 2386)

Allaha yemin oldun bunlar olacaktır. Bunlar olduğu zaman da Lut kavmine olduğu gibi yere batmalar ve taşlanmalar olacaktır. Allah'a yemin olsun bunu görüşümle söylemiyorum. Bu kesin bir haktır."[44]

Ebu Hureyre radıyallahu anh'den: Nebî sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu:

وَالَّذِي بَعَثَنِي بِالْحَقِّ، لَا تَنْقَضِي هَذِهِ الدُّنْيَا حَتَّى يَقَعَ بِهِمُ الْخَسْفُ وَالْمَسْخُ وَالْقَذْفُ» قَالُوا: وَمَتَى ذَلِكَ يَا نَبِيَّ اللَّهِ بِأَبِي أَنْتَ وَأُمِّي؟ قَالَ: «إِذَا رَأَيْتَ النِّسَاءَ قَدْ رَكِبْنَ السُّرُوجَ، وَكَثُرَتِ الْقَيْنَاتُ، وَشُهِدَ شَهَادَاتُ الزُّورِ، وَشَرِبَ الْمُسْلِمُونَ فِي آنِيَةِ أَهْلِ الشِّرْكِ الذَّهَبِ وَالْفِضَّةِ، وَاسْتَغْنَى الرِّجَالُ بِالرِّجَالِ، وَالنِّسَاءُ بِالنِّسَاءِ

"**Beni hak ile gönderene yemin ederim ki yere batma, taşlanma ve suretlerin değişmesi meydana gelmeden dünya yok olmaz**." Dediler ki:

"Bu ne zaman olur ey Allah'ın nebisi?" şöyle buyurdu:

---

[44] **Hasen.** İbn Vaddah el-Bid'a ve'n-Nehyu Anha (193) isnadında Eyyub b. Cundeb b. Bişr dışındaki ravileri güvenilirdir. Eyyub hakkında malumat bulamadım.

* **Ubeyd el-Cuheni radıyallahu anh'den şahidi**: Ebu Nuaym Marife (4807) İbn Hacer Garaibu'l-Multekita (el yazma no: 255)

“**Kadınların eğerlere bindiğini, şarkıcı kadınların çoğaldığını, yalancı şahitliğin yayıldığını, erkeklerin erkeklerle (livata yaparak) yetindiğini ve kadınların kadınlarla (lezbiyenlik yaparak) yetindiklerini gördüğün zaman**.”[45]

Muaviye b. Hayde radiyallahu anh’den: Rasûlullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu:

تَجِيئُونَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ عَلَى أَفْوَاهِكُمُ الْفِدَامُ، وَإِنَّ أَوَّلَ مَا يَتَكَلَّمُ مِنَ الْآدَمِيِّ فَخِذُهُ وَكَفُّهُ

“**Kıyamet gününde ağızlarınız kapalı bir şekilde hesap için getirilirsiniz. Kişinin ilk önce cinsel organı ve elleri yaptıklarını anlatır**.”[46]

Ebu Hureyre radıyallahu anh’den: Rasûlullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu:

عَلَى كُلِّ نَفْسٍ مِنِ ابْنِ آدَمَ كُتِبَ حَظٌّ مِنَ الزِّنَا أَدْرَكَ ذَلِكَ

---

[45] **Hasen ligayrihi.** Hâkim (4/483) Bezzar (15/220) Taberani Evsat (5/195) Şeceri Emali (2742, 2776) Deylemi (7103) isnadında Suleyman b. Davud el-Yemami zayıftır.

* **Ebu Hureyre radıyallahu anh’den mutabisini**: Ebu Nuaym, Ahbaru İsbehan’da (1/51) rivayet etmiştir.

* **İbn Mes’ud radıyallahu anh’den şahidini**: Taberani (10/228) Şeceri Emali (2803) isnadında Seyf b. Miskin zayıftır.

[46] **Hasen**. Ahmed (5/3) Hâkim (2/477) Taberî (20/408) Taberânî (19/424)

لَا مَحَالَةَ، فَالْعَيْنُ زِنَاهَا النَّظَرُ، وَالرِّجْلُ زِنَاهَا الْمَشْيُ، وَالْأُذُنُ زِنَاهَا السَّمَاعُ، وَالْيَدُ زِنَاهَا الْبَطْشُ، وَاللِّسَانُ زِنَاهُ الْكَلَامُ، وَالْقَلْبُ يَتَمَنَّى وَيَشْتَهِي وَيُصَدِّقُ ذَلِكَ أَوْ يُكَذِّبُهُ الْفَرْجُ

“**Âdemoğullarından her kişiye zinadan mutlaka erişeceği nasibi yazılmıştır. Gözün zinası bakmak, ayağın zinası yürümek, kulağın zinası dinlemek, elin zinası tutmak, dilin zinası konuşmak, kalbin zinası arzu etmektir. Cinsel organ bunu ya doğrular, ya da yalanlar**.”[47]

İbn Mes’ud radiyallahu anh’den: Rasûlullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu:

الْعَيْنَانِ تَزْنِيَانِ وَالْيَدَانِ تَزْنِيَانِ، وَالرِّجْلَانِ تَزْنِيَانِ، وَالْفَرْجُ يَزْنِي

“Gözler zina eder, eller zina eder, ayaklar zina eder, cinsiyet uzvu zina eder.’[48]

Abdullah b. Amr radıyallahu anhuma’dan: Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu:

---

[47] **Hasen**. İbn Hibban (10/269) Hâkim (2/511) Ahmed (2/379) Ebû Dâvûd (2154)

[48] **Sahih.** Ahmed, (1/412) İbn Ebî Şeybe Musned (384) Ebû Ya'lâ (9/246) Bezzar (5/332) Taberânî (10/155) Tahavî Şerhu Muşkili’l-Âsâr (2711) eş-Şâşî Musned (371-373) Ebû Nuaym Hilyetu'l-Evliyâ (2/98) İbn Bişran Emali (148) el-Elbânî Sahîhu’l-Câmi‘ (4126).

ليأتين على أمتي ما أتى على بني إسرائيل مثلا بمثل حذو النعل بالنعل حتى لو كان فيهم من نكح أمه علانية كان في أمتي مثله إن بني إسرائيل افترقوا على إحدى وسبعين ملة وتفترق أمتي على ثلاث وسبعين ملة كلها في النار إلا ملة واحدة فقيل له ما الواحدة قال ما أنا عليه اليوم وأصحابي

"**İsrailoğullarının başına gelenlerin aynısı, tıpkı bir ayakkabının diğer eşine benzediği gibi, ümmetimin de başına gelecektir. Hatta onlardan birisi alenî olarak annesini nikâhlamışsa, ümmetimde de aynısını yapacak çıkacaktır. Şüphesiz ki İsrailoğulları yetmiş bir millete (fırkaya) ayrıldılar. Ümmetim ise yetmiş üç millete (fırkaya) ayrılacaktır. Bir millet dışında hepsi de ateştedir**." Dediler ki:

"O kurtulan hangisidir?" Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu:

"**Bugün (Nebî hayatta iken) benim ve ashabımın üzerinde bulunduğumuz yolda olanlardır**."[49]

[49] **Sahih.** Hâkim (1/218) Tirmizi (2641) Hatib el-Bağdadi Emali (el yazma no:34) İbn Asakir Tarih (13/98)

Alışverişte Hileler

6- Alışverişlerde hile, aldatma, ölçü ve tartılarda eksiltme yapma gibi suçlar, kıtlıkla, ekonomik krizlerle, yöneticilerin zulmüyle, geçim sıkıntılarıyla, kısacası bereketin ortadan kaldırılması ile cezalandırılma sebebidir.

Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

كَذَّبَ أَصْحَابُ الْأَيْكَةِ الْمُرْسَلِينَ * إِذْ قَالَ لَهُمْ شُعَيْبٌ أَلَا تَتَّقُونَ * إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ * فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُونِ * وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَى رَبِّ الْعَالَمِينَ * أَوْفُوا الْكَيْلَ وَلَا تَكُونُوا مِنَ الْمُخْسِرِينَ * وَزِنُوا بِالْقِسْطَاسِ الْمُسْتَقِيمِ * وَلَا تَبْخَسُوا النَّاسَ أَشْيَاءَهُمْ وَلَا تَعْثَوْا فِي الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ * وَاتَّقُوا الَّذِي خَلَقَكُمْ وَالْجِبِلَّةَ الْأَوَّلِينَ

“**Eyke halkı da Peygamberleri yalanlamıştı. Şuayb onlara demişti ki: “Hiç Allah'tan korkmuyor musunuz? Ben sizin için güvenilir bir peygamberim. Bu itibarla Allah’tan korkun ve bana itaat edin. Bu işe karşılık sizden bir ücret istemiyorum. Benim ücretim, ancak âlemlerin Rabbi Allah'a âttir. Ölçüyü tam yapın ve eksik tartanlardan olmayın. Doğru terazi ile tartın. İnsanların hakkını eksiltmeyin; yeryüzünde bozgunculuk yapmayın. Sizi ve daha evvelki nesilleri yaratan Allah’tan korkun**.” (Şuara 176-184)

Ebu Hureyre radıyallahu anh'den: Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem yiyecek satmakta olan bir adama uğradı. Ona nasıl sattığını sordu. O da anlattı. Bunun üzerine Nebi sallallahu aleyhi ve sellem'e elini o kaba sokması vahyedildi. Nebi sallallahu aleyhi ve sellem elini kaba soktuğunda nemli olduğunu gördü. Bunun üzerine:

لَيْسَ مِنَّا مَنْ غَشَّ

"**Aldatan bizden değildir**" buyurdu.[50]

Zekâtın ve Öşürün Terki

7- Zekâtın ve mahsullerden öşürün verilmemesi, bereketli yağmurlardan mahrum edilmekle cezalandırılır.

Ali b. Ebî Talib radıyallahu anh'den: "Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem Mekke'yi fethedince Kureyş'ten bazı kimseler yanına gelerek:

"Azatlılarımızdan ve kölelelerimizden bazı kimseler sana katılmış bulunuyor. Aslında bunlar dinine girmeyi arzu eden kimseler değildir. Bütün bunların istedikleri bizim davarlarımızdan ve ekinlerimizden kaçmaktır" dediler. Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu:

---

[50] **Sahih.** Ahmed (2/242) Muslim (102) Ebu Davud (3454) İbn Mace (2224) Hâkim (2/10) Beyhaki (5/320) Humeydi (1081) Elbani Sahihu'l-Cami (5440)

وَاللَّهِ يَا مَعْشَرَ قُرَيْشٍ لَتُقِيمُنَّ الصَّلَاةَ وَلَتُؤْتُنَّ الزَّكَاةَ أَوْ لَأَبْعَثَنَّ عَلَيْكُمْ رَجُلًا فَيَضْرِبُ أَعْنَاقَكُمْ عَلَى الدِّينِ

"**Allah'a yemin ederim ey Kureyş'liler! Ya namazı dosdoğru kılar, zekâtı verirsiniz yahut da üzerinize din adına boyunlarınızı vuracak bir adam gönderirim**."[51]

Enes radıyallahu anh'den: Rasûlullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu:

مَانِعُ الزَّكَاةِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فِي النَّارِ

"**Zekâtını vermeyen kişi kıyamet gününde cehennemde olacaktır**."[52]

İbn Mes'ud radıyallahu anh'den: "Zekât vermeyen Müslüman değildir."[53]

İbn Mes'ud radıyallahu anh'den: "Zekât vermeyenin namazı da yoktur."[54]

İbn Mes'ud radıyallahu anh şöyle demiştir:

---

[51] **Sahih.** Hakim (4/332) Tirmizi (3715)

[52] **Hasen**. Taberânî Mu'cemu's-Sagir (935) el-Elbânî, Sahihu'l-Camî (5683)

[53] **Hasen**. İbn Ebi Şeybe (3/114)

[54] **Hasen**. İbn Ebi Şeybe (3/114)

آكِلُ الرِّبَا وَمُوكِلُهُ وَكَاتِبُهُ وَشَاهِدَاهُ، إِذَا عَلِمُوا بِهِ وَالْوَاشِمَةُ وَالْمُسْتَوْشِمَةُ لِلْحُسْنِ، وَلَاوِي الصَّدَقَةِ، وَالْمُرْتَدُّ أَعْرَابِيًّا بَعْدَ هِجْرَتِهِ: مَلْعُونُونَ عَلَى لِسَانِ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ

"Faizi yiyen ve yediren, faizli bir akdi bilerek yazan ve buna şahit olan, güzellik için dövme yapan ve yaptıran, vakti geçene kadar zekâtı geciktiren ve hicret ettikten sonra dönüp çöle yerleşenler kıyamet gününde Muhammed sallallâhu aleyhi ve sellem'in diliyle lanetlenmiştir."[55]

Abdullah b. Amr radıyallahu anhuma'dan: Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem bir hutbe verip şöyle buyurdu:

إِيَّاكُمْ وَالشُّحَّ، فَإِنَّمَا هَلَكَ مَنْ كَانَ قَبْلَكُمْ بِالشُّحِّ، أَمَرَهُمْ بِالْبُخْلِ فَبَخِلُوا، وَأَمَرَهُمْ بِالْقَطِيعَةِ فَقَطَعُوا، وَأَمَرَهُمْ بِالْفُجُورِ فَفَجَرُوا

"**Cimrilikten sakının. Çünkü sizden öncekiler cimrilik ile helak oldular. Cimrilik duyguları onlara cimri davranmayı emretti, onlar da cimrilik ettiler. Kendilerine akrabalık bağlarını kesmeyi emretti, onlar da akrabalık bağlarını kestiler. Kendilerine günah işlemeyi emretti, onlar da günah**

---

[55] **Hasen.** Ahmed (1/409) İbn Huzeyme (2250) İbn Hibban (8/44) Hakim (1/545) Nesaî (5102)

işlediler."[56]

Anlaşmayı Bozmak

8- Anlaşmanın bozulması, uluslararası anlaşmalara riayet edilmemesi, eman ve ahitlerin gözetilmemesi, bir devletin vatandaşı olan bazı hamaset sahiplerinin, başlarındaki zalim ve münafık yöneticilerin yanlış uygulamalarına karşı sabretmeyip hissî tepkiler vererek terör eylemlerine girişmeleri gibi suçların işlenmesi, dışarıdan düşmanların musallat edilmesine sebep olur.

İbn Mes'ud radiyallahu anh'den: "Nebî sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurmuştur:

إِنَّهَا سَتَكُونُ بَعْدِى أَثَرَةٌ وَأُمُورٌ تُنْكِرُونَهَا فقال الصحابة: يَا رَسُولَ اللَّهِ كَيْفَ تَأْمُرُ مَنْ أَدْرَكَ مِنَّا ذَلِكَ؟ فقال صلى الله عليه وسلم: تُؤَدُّونَ الْحَقَّ الَّذِى عَلَيْكُمْ وَتَسْأَلُونَ اللَّهَ الَّذِى لَكُمْ

"**Muhakkak ki benden sonra kayırmacılık ve karşı çıktığınız işler olacaktır**." Sahabe dedi ki:

"Ey Allah'ın rasulü! Bu duruma yetişirsek bize ne emredersin?" Buyurdu ki:

"**Onların sizin üzerinizdeki haklarını eda edin. Kendi**

---

[56] **Sahih.** Ebu Davud (1698) Hâkim (1/576) Ahmed (2/191)

haklarınızı ise Allah'tan isteyin."[57]

Allah Azze ve Celle şöyle buyurmuştur:

وَلَا تَكُونُوا كَالَّتِي نَقَضَتْ غَزْلَهَا مِنْ بَعْدِ قُوَّةٍ أَنْكَاثًا تَتَّخِذُونَ أَيْمَانَكُمْ دَخَلًا بَيْنَكُمْ أَنْ تَكُونَ أُمَّةٌ هِيَ أَرْبَى مِنْ أُمَّةٍ إِنَّمَا يَبْلُوكُمُ اللَّهُ بِهِ وَلَيُبَيِّنَنَّ لَكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ مَا كُنْتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ

"**Bir ümmetin, bir ümmetten sayıca daha çok olması dolayısıyla, aranızdaki yeminleri hile kılarak, ipini iyice büktükten sonra bozan kadın gibi olmayın. Zira Allah, bununla sizi imtihan etmektedir. Kıyamet günü de, üzerinde ihtilaf ettiğiniz şeyleri size elbette açıklayacaktır.**" (Nahl 92)

Mücahid rahimehullah bu âyet-i Kerimeyi şöyle izah etmektedir:

"Cahiliye döneminde insanlar birbirleriyle anlaşma yapıp taraftarlar edinirlerdi. Anlaşmayı yaptıktan sonra, kendileriyle anlaşma yaptıkları topluluklardan daha güçlü ve sayıca da daha çok olanlarını bulunca, öncekilerle olan anlaşmalarını bozup o güçlü ve sayıca çok olanlarla anlaşma yaparlardı. Böylece, kendileriyle daha önce anlaşma yaptıkları insanları, Allaha söz verdikleri halde aldatmış olurlardı. Allah Teâlâ onların bu hallerini, ipliğini iyice eğirdikten sonra onu tekrar çözen kadının haline benzetmiş ve Müslümanlara, yaptıkları anlaşmayı, başkalarına

[57] **Sahih**. Buhârî (3603) Muslim (1843)

yaranmak için bozmamalarını emretmiştir."[58]

Hükümde Zulüm

9- Halk ve yöneticiler Allah'ın indirdiği olan hak ve adalet ile amel etmeyip bâtıl ve zulüm ile hükmettikleri zaman veya Allah'ın indirdiklerinin yalnızca bir kısmını uygulayıp bir kısmını uygulamadıkları zaman, demokrasi gibi küfür ideolojilerinden razı oldukları zaman, Allah'a ve rasulüne isyan eden kimselere hoş görü ile bakmaya başladıkları zaman, islamî hayat yaşayanların kâfirlere benzeyen kimselerle, tesettürlü kadınların açık saçık kadınlarla dostluk ettiklerini, beraber gezdiklerini, dindar ana babaların, zıvanadan çıkmış çocuklarını ve akrabalarını halâ sahiplendiklerini, hatta onların yoldan çıkmış fiillerinden memnun olduklarını, bundan dolayı hiçbir yaptırım yapmadıklarını, güç yetiremediklerinde onlardan alakayı kesmediklerini gördüğümüz zaman, demokratik seçimler gibi İslam ile taban tabana zıt, Allah'ın indirdiğini devre dışı bırakan sistemlere uyum gösterip oy kullandıklarını, cahiliyye okullarına çocuklarını göndermeyi fazilet saydıklarını gördüğümüz zaman Allah böyle toplulukları iç fitneler, darbeler, kaoslar ile cezalandırmaya devam edecektir.

Bugün müslümanların devletlerinin tümünde münafık ve zalimlerin yönetici olduklarını görmemizin sebebi, söz konusu devletlerdeki halkların Allah'ın indirdikleriyle hayatlarını şekillendirmemiş olmalarıdır:

وَكَذَٰلِكَ نُوَلِّي بَعْضَ الظَّالِمِينَ بَعْضًا بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ

[58] **Hasen maktu**. Taberi (14/345)

“**Biz, kazanmakta oldukları sebebiyle zalimlerin kimini kimine işte böyle velî kılarız**.” (En’am 129)

Ka’b b. Ucre radıyallahu anh’den: “Biz deriden bir minder üzerinde otururken Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem, yanımıza çıktı geldi ve şöyle buyurdu:

إِنَّهُ سَيَكُونُ بَعْدِي أُمَرَاءُ؛ فَمَنْ دَخَلَ عَلَيْهِمْ وَصَدَّقَهُمْ بِكَذِبِهِمْ وَأَعَانَهُمْ عَلَى ظُلْمِهِمْ فَلَيْسَ مِنِّي وَلَسْتُ مِنْهُ، وَلَيْسَ يَرِدُ عليَّ الْحَوْضَ، وَمَنْ لَمْ يُصَدِّقْهُمْ بِكَذِبِهِمْ وَلَمْ يُعِنْهُمْ عَلَى ظُلْمِهِمْ فَهُوَ مِنِّي وَأَنَا مِنْهُ، وَهُوَ وَارِدٌ عليَّ الحوض

“**Benden sonra bazı idareciler olacaktır. Kim onların yanına girer, yalanlarını tasdik eder ve zulümlerine yardım ederse benden değildir, ben de ondan değilim. O havza gelemez. Kim de onların yalanlarını tasdik etmez ve zulümlerinde yardım etmezse o bendendir, ben de ondanım. O havza gelebilir**.”[59]

Bilal b. Sa’d, babası (Sad b. Temim radıyallahu anh)’den rivayet ediyor: “Dedik ki:

“Ey Allah’ın rasulü! Senden sonraki halifeye ne düşer?”

---

[59] **Hasen.** Nesai (4207) İbn Hibban (1/519) Ahmed (4/243) İbn Ebi Asım el-Ahad ve’l-Mesani (2065) Taberani (19/141) Taberani Evsat (5/206) Beyhaki (8/165)

Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu:

مِثْلُ الَّذِي لِي مَا عَدَلَ فِي الْحُكْمِ، وَأَقْسَطَ فِي الْقِسْطِ، وَرَحِمَ ذَا الرَّحِمَ، فَمَنَ فَعَلَ ذَلِكَ فَلَيْسَ مِنِّي وَلَسْتُ مِنْهُ

"**Bana düşenin aynısı; hükümde adil olmak, orta yolu gözetmek ve merhamet edilmesi gereken yerde merhamet etmek. Kim böyle yapmazsa benden değildir, ben de ondan değilim**."[60]

Ma'kıl b. Yesâr radıyallahu anh'den: Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem'in şöyle buyurduğunu işittim:

مَا مِنْ عَبْدٍ اسْتَرْعَاهُ اللَّهُ رَعِيَّةً، فَلَمْ يَحُطْهَا بِنَصِيحَةٍ، إِلَّا لَمْ يَجِدْ رَائِحَةَ الجَنَّةِ

"**Allah'ın kendisine bir halkın sorumluluğunu verdiği bir kul, onlara nasihat etmezse elbette cennetin kokusunu bulamaz.**"[61]

Zirr b. Hubeyş rahimehullah dedi ki: "İnsanlar el-Velid b.

---

[60] **Sahih.** Buhari, Tarihu'l-Kebir (4/46) Taberani (6/45) İbn Kani Mu'cem (1/255) Ebu Nuaym Marife (3211) Hilyetu'l-Evliya (5/233) Temmam Fevaid (1169) İbn Zencuye el-Emval (39) Fesevi Marife (1/116) Sehmî Tarihu Curcan (s.493) İbn Asakir (35/104, 38/317, 46/244)

[61] **Sahih.** Buhârî (7150) Muslim (142, 229)

Ukbe b. Ebi Muayt'ın gidişatına karşı çıktıklarında Abdullah b. Mes'ud radıyallahu anh'e geldiler. Abdullah b. Mes'ud radıyallahu anh onlara şöyle dedi:

"Sabredin. Zira yöneticinin elli senelik zulmü bir aylık herc'den hayırlıdır. Ben bunu Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem'den işittim. Şöyle buyurmuştu:

«لَا بُدَّ لِلنَّاسِ مِنْ إِمَارَةٍ بَرَّةٍ أَوْ فَاجِرَةٍ، فَأَمَّا الْبَرَّةُ فَتَعْدِلُ فِي الْقَسْمِ، وَيُقْسَمُ بَيْنَكُمْ فَيُؤْكُمْ بِالسَّوِيَّةِ، وَأَمَّا الْفَاجِرَةُ فَيُبْتَلَى فِيهَا الْمُؤْمِنُ، وَالْإِمَارَةُ الْفَاجِرَةُ خَيْرٌ مِنَ الْهَرْجِ»، قِيلَ: يَا رَسُولَ اللهِ، وَمَا الْهَرْجُ؟ قَالَ: «الْقَتْلُ وَالْكَذِبُ»

"**İyi ya da günahkâr olsun insanların yöneticisi bulunmak zorundadır. İyi olursa aranızda adaletli taksimat yapar ve düzgün yöneticilik yapar. Ama günahkâr ise mümin bu konuda müptela olur/belaya uğrar. Günahkâr yöneticiler, hercden hayırlıdır**." Denildi ki:

"Ey Allah'ın rasulü! Herc nedir?" Buyurdu ki:

"**Adam öldürmeler ve yalan(ın yayılması)dır**."[62]

---

[62] Taberani (10/132) İbn Asakir, Tarihu Dımeşk (63/242) Hafız Iraki

Hasen el-Basrî rahimehullah dedi ki:

لَوْ أَنَّ النَّاسَ إِذَا ابْتُلُوا مِنْ قِبَلِ سُلْطَانِهِمْ بِشَيْءٍ دَعُوا اللَّهَ أَوْشَكَ اللَّهُ أَنْ يَرْفَعَ عَنْهُمْ، وَلَكِنَّهُمْ فَزِعُوا إِلَى السَّيْفِ فُوُكِلُوا إِلَيْهِ وَاللَّهِ مَا جَاءُوا بِيَوْمٍ خَيْرٍ قَطُّ، ثُمَّ قَرَأَ: وَتَمَّتْ كَلِمَتُ رَبِّكَ الْحُسْنَى عَلَى بَنِي إِسْرَائِيلَ بِمَا صَبَرُوا وَدَمَّرْنَا مَا كَانَ يَصْنَعُ فِرْعَوْنُ وَقَوْمُهُ وَمَا كَانُوا يَعْرِشُونَ

"İnsanlar yöneticileri tarafından bir şeyle ibtila edilirlerse Allah'a dua ettikleri zaman Allah'ın bu belayı kaldırması yakındır. Lakin onlar kılıca sarılırlarsa kendi hallerine bırakılırlar. Vallahi onlar asla hayır görmezler." Sonra şu ayeti okudu:

"**Rabbinin İsrailoğullarına olan o güzel vaadi sabrettikleri için tamamlandı. Firavun ve kavminin yapmakta olduklarını ve yükselttiklerini harap ettik**" (A'raf 137)[63]

Türkiye'de de son gelişen olaylar, gidişatlarında nasları değil de, hisleri belirleyici kılan kimselerin meşrû bir fiil olmayan oy

---

Tahricu'l-İhya'da (5/455): "İsnadı sakıncasızdır" demiştir.

[63] **Hasen maktu**. İbn Ebî Hâtim Tefsir (8897) Ebu Abdillah ed-Dani, Silsiletu'l-Asari's-Sahiha (551) Suyuti, el-İklil (s.131)

kullanma ameline yönlenmesine sebep olmaktadır.

Oy kullanmadaki amaç nedir? Allah'ın indirdiğinden başkasıyla hükmetme zulmünü, Allah'ın indirdiğinden başkası olan başka bir zulümle mi def etmek?!

Yolların en hayırlısı Muhammed sallallahu aleyhi ve sellem'in yolunda, demokrasi küfrünün ameliyesine iştirak ederek oy kullanmak gelmemiştir. Allah Azze ve Celle ancak kendisinin dinine yardım edenlere yardım edeceğini vaad etmiştir! Mitinglerle, oy kullanmayla vb. demokrasi dinine yardım edenlere değil!

Aldanan ve aldatanlarla beraber aldanmayın! Oy kullanmama gibi bir seçenek olduğu sürece, kaçınılmaz olan iki zarara muhatap olmak gibi bir durum söz konusu değildir. Şayet oy kullanmamak da bir zarar ise, bu üç zarardan en hafif olanıdır! Zira oy kullanmak; gayri meşrû düzene iştirak etmektir. Buna iştirak etmemek, Allah'ın dinine aykırı olan münkere elle, dille ve kalple karşı çıkmanın gereğidir. Bâtıl idareler ve zâlim yöneticileri değiştirmek için gayri meşrû yöntemlerden Allah bizi sorumlu tutmamış, bilakis sabrı emretmiştir.

Cihadın Gayesi

10- Cihad, Allah'ın rasulüyle gönderdiği din olan İslâm'ı din edinmeyen Yahudiler, Hristiyanlar ve kitapsız kâfirlere karşı yapılır. İslâm'ı din edinmiş kimseler, münafık dahi olsalar, onlara karşı yapılan savaşlar cihad değil, fitnedir. İslâm dışı kâfirlere karşı cihad edebilmek için öncelikle müslümanlar'ın mezheplerden, tarikatlerden, kıyaslardan, re'ylerden kurtularak Rasûlullah sallallahu aleyhi ve sellem'in getirmiş olduğu, asr-ı saaddette yaşanan sahih İslâm'a dönmeleri gerekir.

Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

فَأَقِمْ وَجْهَكَ لِلدِّينِ الْقَيِّمِ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ يَوْمٌ لَا مَرَدَّ لَهُ مِنَ اللَّهِ

"**Allah katından, dönüşü olmayan bir gün gelmeden önce yönünü o gerçek dine çevir!**" (Rum 43)

Ancak İslam'ı hayatlarına geçiren, Allah'ın dinini din edinip bu dine yardım eden kimseler olduktan sonra Allah'ın yardımına layık olunur ve bu gerçekleşmeden cihaddan bahsedilmesi mümkün değildir.

وَلَيَنْصُرَنَّ اللَّهُ مَنْ يَنْصُرُهُ إِنَّ اللَّهَ لَقَوِيٌّ عَزِيزٌ

"**Allah, kendisine yardım edenlere muhakkak surette yardım eder. Hiç şüphesiz Allah, güçlüdür, galiptir**." (Hac 40)

Zira cihad, Allah'ın kelimesinin, dininin en yüce olması için yapılır. Allah'ın dini yerine sonradan çıkmış mezhepleri, fırkaları, tarikatleri, re'yleri, kıyasları yüceltmek için yapılan mücadelelerin cihad ile alakası yoktur. Allah'ın dinini kendi nefislerinde yüceltmemiş olanların, Allah'ın ve rasulünün sözlerinin önüne başka şeyleri geçirenlerin cihaddan bahsetmesi cihada sövmektir!

يَاأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تُقَدِّمُوا بَيْنَ يَدَيِ اللَّهِ وَرَسُولِهِ وَاتَّقُوا اللَّهَ

"**Ey iman edenler, Allah'ın ve rasulü'nün önüne**

geçmeyin ve Allah'tan sakının." (Hucurat 1)

Bu yüzden pantolon giyen, sakalını kesen veya kısaltan, ruh taşıyan canlılara ait video ve fotoğraf gibi büyük günahları ve bid'atleri irtikâp edenlerin cihad ile dalga geçtiklerini görmekteyiz!

Hıyanet

11- Gadr; hıyanet demektir. Cihadda ve her ortamda bu yasaklanmıştır. Savaşanların komutanlarına itaat etmemesi, düşmanlarla yapılan anlaşmaya riayet etmemek, arkadan vurmak, gafil avlamak, savaşla alakası olmayan kimseleri de hedef alan bombalı intihar saldırıları yapmak gibi hususlar gaddarlık ve hıyanettir.

Zubeyr b. Avvam radıyallahu anh'den: Rasûlullah sallallâhu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu:

الْإِيمَانُ قَيَّدَ الْفَتْكَ، لَا يَفْتِكُ مُؤْمِنٌ

"**İman, fırsat kollayarak öldürmeyi engelleyen bir bağdır. Mü'min kimse öldürmek için fırsat kollamaz**."[64]

Amr b. el-Hamik radıyallahu anh'den: Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu:

---

[64] **Sahih.** Ahmed (1/166, 167) İbn Ebi Şeybe (7/486) Abdurrazzak (5/298) Taberani Evsat (6/186) İbn Asakir (18/406)

أَيُّمَا مُؤْمِنٍ أَمَّنَ مُؤْمِنًا عَلَى دَمِهِ فَقَتَلَهُ، فَأَنَا مِنَ الْقَاتِلِ بَرِيءٌ

“**Herhangi bir mümin, herhangi bir mümine kanı hususunda eman verir ve onu öldürürse ben o katilden berîyim**.”[65]

Enes b. Malik radıyallahu anh’den: Rasûlullah sallallâhu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu:

لِكُلِّ غَادِرٍ لِوَاءٌ يَوْمَ القِيَامَةِ

“**Kıyamet gününde sözünde durmayan herkes için bir sancak bulunacaktır**.”[66]

Müsle

12- Müsle; cesetten organ keserek azap etmektir ve Rasûlullah sallallahu aleyhi ve sellem gönderdiği her seriyyeyi böyle bir fiilden yasaklamıştır.

İbn Abbas radıyallahu anhuma’dan: Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem buyurdu ki:

“**Saç ve sakala müsle yapanın Allah katında nasibi**

---

[65] **Hasen.** Ahmed (5/223, 437) İbn Hibban (13/320) Bezzar (6/285) Taberani Evsat (8/5) İbnu’l-A’rabî, Mu’cem (612)

[66] **Sahih.** Buhârî (3186) Muslim (1736)

yoktur."[67]

Abdullah b. Yezid el-Ensarî radıyallahu anh şöyle demiştir:

نَهَى رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عَنِ النُّهْبَى وَالْمُثْلَةِ

"**Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem gasp yapmaktan ve müsleden yasakladı**."[68]

Semura ve İmran b. Husayn radıyallahu anhuma'dan:

مَا خَطَبَنَا رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ خُطْبَةً، إِلَّا أَمَرَنَا بِالصَّدَقَةِ، وَنَهَانَا عَنِ الْمُثْلَةِ

"**Rasulullah sallallahu aleyhi ve selem bize sadakayı emretmediği ve müsleyi yasaklamadığı bir hutbe vermemiştir**."[69]

Gulûl (Ganimetten Çalmak)

13- Dünya malına tamah etmek, ganimet malından çalmaya

---

[67] **Hasen ligayrihi.** Taberani (11/41)

[68] **Sahih.** Buhari (2474)

[69] **Sahih.** Ahmed (4/429, 432, 439, 440) İbn Hibban (10/324, 12/434) Ebu Davud (2667) Hakim (4/338) Darimi (1697) Bezzar (10/442) Ebu Ya'la (1/150) Tahavi Muşkilu'l-Asar (1822) Haraiti Mekarimu'l-Ahlak (505)

sebeptir. Bir topluluk bunu yaptıkları zaman kalplerine korku atılır ve düşmanla cihaddan korkar hale gelirler. Arzuları dünya rahatı olan kimseler, Allah yolunda öldürülmenin faziletini idrak edemezler ve cihaddan hoşlanmaz hale gelirler. Bu da diğer bir hadiste ifade edildiği gibi, münafıklıktan bir parçadır.

Ebu Hureyre radıyallahu anh'den: Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurmuştur:

مَنْ مَاتَ وَلَمْ يَغْزُ وَلَيْسَ فِي نَفْسِهِ مَاتَ عَلَى شُعْبَةٍ مِنَ النِّفَاقِ

"**Kim savaşmadan ve savaşmayı içinden geçirmeden ölürse nifaktan bir şube üzere ölür**."[70]

Kurtuluşun Yolu

14- Musibetlerden ibret alıp tevbe ve inabe ile Allah'a yönelmek gerekir. Şüphesiz ki tevbe dil ile bağışlanma dilemekten ibaret değildir. Tevbe bir iman amelidir ve iman; kalp ile, dil ile ve azalar ile olur. Kalbe düşen; işlenen suçlardan ve günahlardan pişmanlık duyup bir daha bunlara dönmemek için azmetmek, dile düşen; suçunu itiraf edip Allah'tan bağışlanma dilemek, azalara düşen, fiilî olarak Kur'ân ve sahih sünnetten ibaret olan vahyin gereklerine göre hayatı düzenlemek, Allah'ın salih kullarına dost olup, Allah'a isyan eden kâfirlerden, fasıklardan, bid'atçilerden uzaklaşmaktır.

İbn Ömer radiyallahu anhuma'dan: "Rasûlullah sallallahu

---

[70] **Sahih.** Muslim (1910)

aleyhi ve sellem şöyle buyurmuştur:

إِذَا تَبَايَعْتُمْ بِالْعِينَةِ وَأَخَذْتُمْ أَذْنَابَ الْبَقَرِ، وَرَضِيتُمْ بِالزَّرْعِ، وَتَرَكْتُمُ الْجِهَادَ، سَلَّطَ اللَّهُ عَلَيْكُمْ ذُلًّا لَا يَنْزِعُهُ حَتَّى تَرْجِعُوا إِلَى دِينِكُمْ

"**Iyne usûlü alışveriş yaptığınız, sığırların kuyruklarına tutunup çiftçiliğe razı olduğunuz ve Allah yolunda cihadı terk ettiğiniz zaman, Allah üzerinize zilleti musallat eder ve tekrar dininize dönmenize kadar onu sizden kaldırmaz**."[71]

Iyne: Bir şeyin kendisi manasına gelen "ayn" kelimesinden türemiştir. Iyne alışverişi ise; bir şeyi vadeli olarak bir fiyata satın alıp, sonra satıcıya aynı malı peşin olarak daha ucuza satmaktır. Böylece hile yoluyla faiz vermektir. Hadiste ümmetin zilletten kurtulması için Rasûlullah sallallahu aleyhi ve sellem'in getirdiği vahiyden ibaret olan; akide, amel, edep, ahlak olarak asr-ı saadette yaşanan dine dönülmesine yönlendirilmiştir. Muvaffak kılacak olan Allah'tır.

---

[71] **Hasen**. Ahmed (2/28) Ebu Davud (3462) Taberânî (12/433) Taberânî Musnedu'ş-Şamiyyin (2417) Bezzar (12/205) Ebû Ya'lâ (10/32) Ebû Nuaym Hilyetu'l-Evliyâ (5/208) Dulabî el-Kuna (1489) Beyhakî (5/316) el-Elbani es-Sahiha (11)

İçindekiler

Takdim 2
Musibetlerin Sebepleri 5
Faydalar: 13
Sarık Sarmanın Önemi 13
Soruya İlimle Cevap Vermek 16
Güzel Ahlâkın Önemi 29
Zekî Kimselerin Özelliği 36
Fuhşiyyat 40
Alışverişte Hileler 49
Zekâtın ve Öşürün Terki 50
Anlaşmayı Bozmak 53
Hükümde Zulüm 55
Cihadın Gayesi 60
Hıyanet 62
Müsle 63
Gulûl (Ganimetten Çalmak) 64
Kurtuluşun Yolu 65